

5. Kimppaomistaminen

Me teimme sen!
Kuva: Irina Keinänen

ILKKA NISULA

Hevosen kimppaomistaminen on nykyaikainen tapa ja mahdollisuus olla mukana raviurheilussa. Muiden hevosten seuraa ja säännöllistä liikuntaa tarvitsevaa eläintä ei moni kykene pitämään omassa pihapiirissään, vaan ravuri on sijoitettava joko kokonaan tai osittain alan yrittäjien hoivaan. Ammattivalmentajan treenaaman ja ylläpitämän kilpahevosen kuu-kauden ylläpito kaikkein kustannuksineen on helposti reilusti yli tuhat euroa kuljetuksineen ja eläinlääkintäkuluineen.

Nämä summat on mielekästä suorittaa pienemmissä osissa ja porukalla pienempiin jaettuina, ettei homma mene liian vakavaksi. Tällöin kimppahevoseella on varmasti hyvä olla ja se saa parhaat mahdollisuudet kehittyä kilpaurheilijaksi, kun kaikki voidaan tehdä viimeisen päälle kilpailusuoritusten maksimoimiseksi.

Oli oma osuutesi kimppahevosestanne siten pää, kavio tai turpakarva, tuntuvat sen onnistumiset ja epäonnistumiset aivan samalla tavalla, vaikka kimppa olisi kooltaan kuinka pieni tai kuinka suuri tahansa. Sen, minkä ehkä palkintorahoissa menettää, voittaa monin ver-

roin takaisin tunnelmassa. Kimppahevosen kanssa et juhli tai jossittele koskaan yksin eikä omistusoikeuden suuruus määrittele tai rajoita sitä hauskuuden ja elämyksellisyyden määrää, jota kimppaomistaminen parhaimmillaan tarjoaa.

5.1. Vastuullinen kimppa- omistaminen

ANNE LAITINEN

Hevosurheilun ainoa lähtökohta on hevosen hyvinvointi. Vaikka kimppatallilaisen päätösvalta on hevosen yksin omistavaa henkilöä pienempi, voi myös osakas valinnoillaan vaikuttaa hevosen hyvinvointiin ja toiminnan vastuullisuuteen. Kimppatallien tavoite ei aina tarvitse olla maksimaalisen taloudellisen hyödyn tavoittelu, vaan toiminta voi pohjautua

myös muihin arvoihin. Valmennuspaikan valintakriteerinä voi korostua myös hevosen hyvinvoinnin tai tallin ympäristöasioiden esimerkillinen hoito tai kestävään kehitykseen tähtäävä talliyrittäminen. Nämä seikat tuskin ovat ainoat kriteerit, mutta kimppatalli voi korostaa niitä ja toisaalta ne voivat toimia myös muutoin keskenään samankaltaisten talliyrittysten kilpailuehtuna. Toisaalta taloudellista hyötyä tavoitteleva kimppa voi panostaa merkittävästi hevosen hyvinvointiin ja huippuolosuhteisiin tulosten saavuttamiseksi.

Vastuullista omistamista on huolehtia hevosen omistamiseen ja pitämiseen liittyvistä kirjallisista sopimuksista ja miettiä myös hevosesta luopumisesta. Katso myös kohta 1.3.2 Hevosesta luopuminen

Lisätietoja hevosen hyvinvoinnista: www.hevoseni.fi.

5.2. Kimppatallien laatumerkki- järjestelmä

ANNE LAITINEN

Kimppaomistamisen tulee olla reilua ja läpinäkyvää. Yhä yleistyvälle kimppaomistamiselle on toivottu selkeitä yhteisiä pelisääntöjä. Varsinkin isoilla, jopa satoja uusia osakkaita vetävillä kimpoilla, on suuri vastuu hevosurheilun imagoista. Uudelle omistajalle kokemus on ainut kertainen, eikä alalla ole varaa hukata yhtäkään innostunutta omistajaa. Kimppatallin toiminnan vastuullisuuteen voivat vaikuttaa osakkaan sijoittama pääoma, osakkaiden lukumäärä tai kimpan toiminnallisuus.

Toive yhteisistä kriteereistä on tullut niin hevosalan toimijoilta, omistajilta kuin kimpanvetäjiltä itseltään. Suomessa toimivissa kimppatalleissa on huippuesimerkkejä hyvin hoidetuista, avoimista ja reilusta kimpoista. Toisaalta myös varoittavia esimerkkejä heikommien hoidetuista kimpoista löytyy.

Laatukimppa-tunnus

Pelisääntöjen luomiseen saatiin lisävoimia, kun lajirajat ylittävä Hevosenomistamisen kehittämiprojekti käynnistyi kesällä 2011. Projektissa on toteutettu yhteistyössä Suomen Hevosenomistajien Keskusliiton, Suomen Hippoksen ja Suomen Ratsastajainliiton kanssa kimppatallien laatukriteerit. Laatukriteerit määrittelevät minimitason, mikä jokaisen hyvin toimivan kimpan tulisi täyttää. Minimitason lisäksi kriteereissä on suosituksia, joilla kannustetaan kehittämään kimppatallien toimintaa aina laadukkaammaksi. Kimppatallien laatukriteerit löytyvät osoitteesta www.hevosenomistaja.fi.

Laatukriteereiden pohjalta on suunniteltu kimpanvetäjien koulutus jo toimiville tai vasta toimintaa suunnitteleville henkilöille. Koulutuksen osa-alueita ovat muun muassa kimppaomistuksen lainsäädäntö ja sopimukset, tiedotus, markkinointi, taloudenhoito, kirjanpito ja verotus sekä ongelmatilanteet. Koulutuksen käyneiden henkilöiden vetämät, laatukriteerit täyttävät kimppatallit voivat hakea kimppatallien laatumerkkiä. Hevosalan järjestöt suosittelevat koulutusta.

Lisätietoja mm. laatukriteereistä ja koulutuksesta löydät www.hevosenomistaja.fi -sivulta.

5.3. Jaetut elämykset

ILKKA NISULA

Ravihevosen omistamisella tavoitellaan isoja elämyksiä. Osaamista, omistautumista ja panostuksia vaativa laji tarjoaa mahdollisuuksia saavuttaa ikimuistoisia urheiluelämyksiä, mutta arvokkaan ravihevosen kohdalla tarjolla on myös taloudellisia riskejä. Hankkimalla hevosen kimpassa on mahdollisuus etsiä tuotavilta sukulinjoilta tulevia, edustavia yksilöitä ja valita porukalle omistettavaksi todella laadukas hevonen ilman tavalliselle palkansaajalle kohtuuttomia rahallisia panostuksia. Tai sitten voidaan koota suuremmat panostukset yhteen ja hankkia kertyneillä varoilla kimpalle se todellinen huippuravuri.

Suurissa kimpissa riittää meininkiä

Erilaisia hevoskimppoja löytyy kotimaasta ja ympäri maailman mitä monimuotoisimpina. Hyvää tai oikeaa kimpan osallistujien lukumäärää ei ole kukaan kyennyt määrittelemään. Kaksikin ihmistä voi päätyä erimielisyyteen, ja toisaalta tuhansien ihmisten jättikimpat ovat saavuttaneet menestystä raviurheilun saralla.

Esimerkiksi ruotsalaisen raviileisön suuren kansansuosikin ja Euroopan absoluuttisella huipulla juoksevan Maharajahin omistaa tuhansien osakkaiden Travkompaniet-jättikimppa. Travkompanietin tykeillä Maharajahilla, Orecchietillä ja Panne de Moteurilla on melkoinen joukko kannattajia, kun kaikki omistajat tempaavat perheensä ja sukulaisensa mukaan hurraamaan. Ja tällainen riemu tarttuu. Vuoden 2012 Elitloppetissa kilpaillut Sanity oli alku-urallaan Rikstravet-kimppahevonen. Oman kimpan väreissä ja porukassa on kivaa kannustaa. Raviurheilu kaipaa kannustuskulttuuria siinä missä muutkin urheilulajit, ja yleisön on helppo lähteä kimppehevosten meininkiin mukaan.

Vuoden 2011 suomalaisiksi raviteoksi

valittiin yritysten kimppaomistama hyväntekävyyssysteemä El Mistress Eeva. Lisäksi Suomessa on viime vuosina kasattu onnistuneesti useita uudenlaisia isoja hevoskimppoja, joissa minimaalisella taloudellisella panoksella pääsee tutustumaan lajiin riskittömästi oman hevosen kautta. Niissä on hauskaa riittänyt tuhannellekin ihmiselle, kuten esimerkiksi Callela Longshotin ympärille kasatussa Tuhannen Tallissa. Se omistaa oriinsa määräaikaisesti 2,5 vuoden ajan 50 euron osuusmaksuilla. Suomen Ravitali Oy puolestaan on osakeyhtiöpohjainen suurkimppa, jolla on parisen tuhatta omistajaa ja useita hyviä kilpahevosa.

Laatu ratkaisee

Suurin osa kimpoista on osallistujamäärältään pienempiä, muutamista henkilöistä noin kymmeneen osakkaaseen. Osallistujamäärä sinänsä ei ratkaise kimpan onnistumista. Kyse on laadusta sekä siitä, kuinka jämäkästi ja innostuneesti toimintaa hoidetaan ja viedään eteenpäin.

Kutakin kimppaa ja sen onnistumista pitää arvioida sen omassa viitekehyskäsänsä. Tuhannen tai viidensadan ihmisen kimppatalli hakee urheiluelämyksiä ja yhteisöllisyyttä, ei niinkään taloudellisia voittoja. Suuri porukka tutustuu riskittömästi lajiin ja toisiinsa aivan yhtä innokkaasti kuin kahden kaveruksen yhtymä toteuttaa haavetta omistaa oma huippu-urheiluevonen. Kimpassa pienistäkin asioista voi tulla elämyksiä, kun tuntemukset ja kokemukset voidaan jakaa samanhenkisten ihmisten kanssa.

5.3.1. Selkeät pelisäännöt

Hyvän hevoskimpan toiminnan kannalta tärkeintä ei ole se, kuinka monta osakasta siihen kuuluu, vaan se, että millaisin pelisäännöin he toimeen ryhtyvät ja noudattavatko kaikki osapuolet niitä tinkimättömästi. Kimpan tavoitteiden ja ydinajatuksen tulee olla kaikille osapuolille selviä heti alkuvaiheessa.

Kaikki hevoskimpat eivät ole hyviä, mutta ne, joissa peli on rehtiä, realistista ja avointa, eivät voi epäonnistua pahasti. Jos odotukset ovat alusta asti olleet ravien maailmassa,

rima ei alitu vaikka tulisi epäonnistuminen. Kimpan säännöt ovat raamattu, jonka perusteella jaetaan kimpan vetojuhtien valta ja vastuu. Kärjitetysti huonoilla tai epäselvillä säännöillä toimivassa kimpassa saatetaan vetää välistä, mutta jämäkästi ja uskottavasti säädelyssä kimpassa ei. Kimppasopimus tulee aina tehdä kirjallisena (ks. kohta 5.5. Kimppatallin sopimukset).

5.4. Kimpan perustaminen

ILKKA NISULA

Hevoskimppoja perustettaessa ja muutenkin hevosen ostoaikaita mietittäessä kannattaa muistaa ainakin yksi ikävä fakta: vain reilu kolmannes syntyvistä lämminveriravureista ehtii 3-vuotiaana kilparadoille, jolloin jo jaetaan isoa rahaa arvostetuissa ikäluokkakilpailuissa. Yhtä valitettavaa on, että moni hevonen ei koskaan pääse kilpaurille saakka esimerkiksi loukkaantumisen takia.

Mikäli pahimpaan on varauduttu, voidaan kurottaa rohkeasti. Huipulle pyritään yhdessä, mutta kaatumisetkin kestetään. Tavoiterimaa ei kannata etukäteen korottaa pilviin, sillä porukalla myös pettymyksen tunteissa riittää enemmän purkamista. Eriävät mielipiteet kimpassa kasvavat yleensä eksponentiaalisesti epäonnistumisten myötä. Tämä kannattaa pitää mielessä, kun lähdetään miettimään millainen hevositylö porukalle halutaan. Millaisen hevosen puolesta kimppalaiset haluavat koota voimansa?

Haetaanko mahdollisesti nuorta ikäluokkakilpailumenestystä ja potentiaalista huippuravuria? Vai pitkäaikaista harrastehevosta tuottamaan juoksemisen ja kisaamisen iloa omistajilleen ilman isompia paineita menestymisestä? Etsitäänkö laatumattomaa tai hirmusukuista ulkomaan oritta, joista voidaan tulevaisuudessa yrittää jalostaa laatuvarvoja? Ensin siis mietitään, mitä haetaan ja millaisella porukalla. Tämän jälkeen toteutetaan suunnitelma järjestelmällisesti, huolellisesti ja avoimesti.

Yksinkertaisimmillaan hevoskimppa on luotu muutamalla ystävien kesken soitetulla puhelulla tai kahvipöytäkeskustelulla. Tällöinkin kannattaa muistaa laatia huolellisesti kirjallinen sopimus asioista, joihin sitoudutaan. Hyvä kirjallinen sopimus estää monta riitaa.

Jokaisen kimppalaisen on alusta asti tiedettävä, mihin on sitoutunut ja vastaavasti jokaisen on hoidettava velvoitteensa, jotta kimppa pyörii. Tällöin tiedossa on mahtavia hetkiä yhteisen intohimon kohteen parissa. Hyvällä porukalla on aina mukavampi kilistää kuohuviinit onnistumisten kunniaksi. Jaetut kokemukset ovat vahvimpia, ja kimpassa omistamalla kuka tahansa voi toteuttaa haaveitaan ravihevosista itselleen sopivalla tavalla.

Sopivan kimpan luomisessa rajoitteina ovat vain luovuus ja terve urheiluhenki. Hyvä kimppa lisää iloa ja hyväntuulisuutta hevosen ympärillä. Huono kimppa levittää ikäviä tunteita ja haittaa osaltaan lajin julkisuuskuva. Kuka ei kertoisi läheisilleen hyvistä tai huonoista kokemuksistaan? Tämä periaate pätee kaikessa markkinoinnissa. Kimpanvetäjillä on siis vastuuta.

Sopivan kimpan luomisessa rajoitteina ovat vain luovuus ja terve urheiluhenki. Hyvä kimppa lisää iloa ja hyväntuulisuutta hevosen ympärillä. Huono kimppa levittää ikäviä tunteita ja haittaa osaltaan lajin julkisuuskuva. Kuka ei kertoisi läheisilleen hyvistä tai huonoista kokemuksistaan? Tämä periaate pätee kaikessa markkinoinnissa. Kimpanvetäjillä on siis vastuuta.

Tiimi toimimaan

Kimpan toimivuus riippuu hyvin paljon kimpan vetäjästä. Hyvässä kimpassa on aktiivinen vetäjä, joka tiedottaa hevosen asioista muille yhtymän osakkaille, hoitaa tiliasiat esimerkiksi ja kutsuu yhtymän kokoukset koolle säännöllisesti.

Yksi yleisimmistä ongelmista kimppojen kohdalla on huono tiedotus, joten kimpan vetäjäksi kannattaa valita henkilö, jolla on sekä aikaa että halua pitää muut yhtymän osakkaat ajan tasalla hevosen kuulumisista. Valmentajan kannalta hyvä kimpanvetäjä on myös kullannarvoinen, sillä monelle eri omistajalle samojen asioiden raportointi veisi kohtuuttomasti valmentajan työaikaa. Jouhevinta on, että kimpanvetäjä hoitaa yhteydenpidon valmentajaan, ja raportoi muille osakkaille hevosen kuulumisista esimerkiksi sähköpostitse, nettisivujen kautta tai perinteisemmin puhelimitse.

Hullumies kuuluu menestyneisiin kimppahevoisiin. Viime aikoina raviradat ovat perustaneet suurkimppoja nimenomaan kansallisrotumme ympärille. Kuva: Irina Keinänen

Jos kimppa on tyytymätön vetäjän toimintaan, kannattaa asiasta mainita reilusti. Kimpan vetäjäkin saattaa olla yhteisomistuksessa mukana ensimmäistä kertaa, eivätkä kaikki käytännöt ole tuttuja. Tarvittaessa osakkaat voivat äänestää seuraavassa kokouksessa jonkun toisen henkilön kimpan vetäjäksi.

Jos porukkahevosta omistamassa on vähänkään enemmän väkeä, hevosen ympärille kannattaa rakentaa tiimi, jossa roolit on jaettu ja kerrottu kaikille selvästi. Jo ravikilpailusäännöt määrittelevät, että ravurin vastuupalmentajalla on täydet valtuudet päättää hevosen kilpailuttamisesta. Hevosenomistajat kuitenkin päättävät kuka hevosta alkaa valmentaa.

Jos hevskimpassa on paljon osakkaita, voi tiedottamisen ja raha-asioiden hoidon jakaa omille vastuuhenkilöilleen. Toimielias kimpan puuhamies tai -nainen toki pyörittää tarvittaessa kaikkea vaikka yksin, mutta harrastustoimintakin voi uuvuttaa, jos kaikki on tehtävä ilman apua.

Parhaimmillaan kimppaomistaminen on loistava tapa madaltaa uusien harrastajien kynnystä kokeilla, miltä tuntuu omistaa oma ravihevonen ja elää mukana sen urassa. Pahimmillaan huonon kimppaomistajuskokemuksen saanut ihminen vaihtaa muihin vapaa-ajanviettopaikkoihin ja moittii vielä lajin tuttavilleen.

5.5. Kimppatallin sopimukset

JOHANNA HEINONEN JA ANNE LAITINEN

Hyvin toimivia kimppoja yhdistää karkeasti yksi asia: hyvin tehty kirjallinen sopimus. Vaikka suullinen sopimus on yhtä pätevä kuin kirjallinenkin, on kimppatallien kohdalla ehdottoman tärkeää tehdä aina kirjallinen sopimus. Kirjallinen sopimus on yksiselitteisempi ja helpompi todistaa. Kimppahevosen kohdalla on paljon asioita, joista yhtymää perustettaessa pitää

sopia, ja on kaikille helpointa kun asiat on kerällä sovittu paperille kaikkia tyydyttävästi.

Kun hevosen omistaa joukko ihmisiä, voidaan omistajien muodostamaa kokonaisuutta kutsua yhtymäksi. Jonkin verran kimppahevosiä on myös yritysten nimissä, mutta tässä tarkastellaan asiaa nimenomaan yhtymien osalta. Tällaisessa lailla säätelemättömässä yhtymässä omistajat voivat yhdessä sopia kimppaomistuksen pelisäännöistä. Ellei sopimusta tehdä, eräistä yhteisomistussuhteista annettu laki (yhteisomistuskilpailulaki) sääntelee tilannetta, jossa kaksi tai useampi henkilö omistaa tietyn kohteen yhdessä.

Tarpeelliset sopimukset:

- kauppakirja (myyjä – kimppatalli) ja mahdollinen esisopimus kaupasta
- yhteisomistussopimus eli ns. kimppatallisopimus (kimppatalli – osakas)
- valmennussopimus (valmentaja – kimppatalli).

Hyvässä kimppaomistussopimuksessa on otettu huomioon kaikki mahdolliset tilanteet, joita kimppahevosen kanssa voi eteen tulla, ja kaikki sovitut asiat on laitettu paperille. Näitä ovat esimerkiksi:

- Yhtymän osakkaat sekä heidän osuuksiensa luku- ja äänimäärät
- Kuinka yhtymä tarvittaessa puretaan
- Kuinka yhtymän sääntöjä tarvittaessa muutetaan ja missä käräjäoikeudessa erimielisyydet ratkotaan
- Kenellä on yhtymän nimenkirjoitusoikeus, kuka toimii rahastonhoitajana ja kuka pitää yhteyttä valmentajaan ja muihin kimpan osakkaisiin (yleensä sama henkilö, ns. kimpanvetäjä)
- Miten menot ja tulot jaetaan
- Varsinaisten kokousten ajankohdat ja niissä päätettävät asiat (yleensä kevät- ja syyskokous)
- Kuinka osuusmaksu suoritetaan
- Kuinka toimia, jos joku kimpan osakas ei maksa osuusmaksua eräpäivään mennessä
- Kuinka toimia, jos joku haluaa myydä osuutensa, tai jos osuus myydään

Päätöksissä ratkaisee enemmistön tahto

yhtymästä erottamisen seurauksena. Jos olet lähdössä mukaan valmiiseen kimpiaan, kimpattallisopimuksessa kuvataan säännöt, joilla kimpia toimii. Kannattaa tarkistaa, mihin asioihin osakas pääsee vaikuttamaan päätöksenteossa.

Jos lähtee mukaan perustettavaan kimpiaan, voi päästä vaikuttamaan kimpiasopimukseen ja sen sisältöön. Kimpan perustamiskokouksessa allekirjoitetaan kimpiasomistussopimus, ja tehdään tarvittaessa peitenimihakemus Suomen Hippokselle. Hevosesta tehdään normaali omistajanvaihdosilmoitus kimpan nimiin. Omistajanvaihdosilmoituksen allekirjoittaa se kimpan jäsen, jolla on nimenkirjoitusoikeus. Omistajanvaihdoksen ja peitenimihakemuksen voi toimittaa Hippokselle yhtäaikaaisesti. Peitenimi on voimassa viisi vuotta, jonka jälkeen sen voi uusia. Jos kimpan peitenimen edustaja vaihtuu, pitää muutoksesta muistaa ilmoittaa Hippokseen. Muista peitenimen alla tapahtuvista muutoksista ei ole ilmoitusvelvollisuutta, mutta niin on suositeltavaa tehdä. Jos peitenimen hallinnassa on siitostamma, on huolehdittava, että tilinumero mahdollisia tulevia kasvattajapalkkioita varten on ajan tasalla. Myös kilpahevosen tilitiedot tulee pitää ajan tasalla.

Kuten aina hevossa, täytyy myös kimpiasomistukseen tulevasta hevosesta tehdä normaali kauppakirja, jossa yhtymä on hevosen ostaja.

Kimpan perustamiskokouksessa päätetään osuusmaksujen suuruus, ja käytännöt sen maksamisesta. Toiset yhtymät keräävät osuusmaksun esim. neljä kertaa vuodessa, toiset kerran kuukaudessa.

Osuusmaksun suuruuteen vaikuttavat valmennus- tai hoitomaksun lisäksi ennakkomaksulliset kilpailut, vakuutusmaksut, eläinlääkäripalkkiot, kuljetuskustannukset jne. Kimpattallien suositellaan keräävän ns. puskurirahastoa. Puskurirahastolla varaudutaan yllättäviin menoihin ja siihen, jos joku osakkaista jättää osuusmaksun suorittamatta. Puskurirahaston suuruudeksi suositellaan kahden kuukauden valmennus- tai hoitomaksua.

Jos kimpan osakkaat eivät ole yksimielisiä hevosta koskevissa päätöksistä, ratkaistaan toimintatapa yksinkertaisella äänen enemmistöllä, elleivät kimpiasomistajat ole sopimuksessaan muuta sopineet. Erimielisyyksiä saattaa tulla esimerkiksi valmentajan vaihtamisesta tai ennakkomaksukilpailuihin maksamisesta. Jos äännet menevät tasan, pidetään kiinni siitä sopimuksesta, minkä enemmistö on viimeksi hyväksynyt. Esimerkiksi jos 50 % kimpasta haluaa vaihtaa valmentajaa ja 50 % ei, pysyy hevonen vanhan valmentajan valmennuksessa, sillä sen valmentajan enemmistö on viimeksi hyväksynyt.

Sopimus kannattaa tehdä riittävän yksityiskohtaiseksi, ja miettiä ja kirjata ylös mahdolliset tulevat ristiriitatilanteet.

Hevosen päivittäiseen hyvinvointiin liittyvissä asioissa päätökset tekee luonnollisesti valmentaja tai tallin pitäjä. Kimpan kannattaa valita sellainen valmentaja, johon se luottaa sataprosenttisesti. Tällöin vältetään turhilta ristiriitatilanteilta, kun luottamus on molemminpuolista.

Jos kimpalla on edustajaryhmä, joka tekee päätöksiä tai tekee ehdotuksia osakkaille päätettäväksi, kannattaa edustajiston määrä olla pariton. Tällöin saadaan aina tarvittaessa edustajiston enemmistön mielipide selville.

Yksityiskohtainen kimpiasomistussopimus tehdään kimpattallin ja osuuden omistajien välille. Vaikka sopimus hyväksytään ja allekirjoitetaan kaikkien osakkaiden toimesta, on kimpan säännöt tai niiden pääkohdat oleellimmilta osin oltava nähtävillä jo osuuksia markkinoitaessa ja yhtäläillä ostajalla tiedossa ostopäätöstä tehtäessä. Suositeltavaa on, että jokainen osakas allekirjoittaa kimpiasomistussopimuksen. Laatuksiteereissä määritellään, että yli 20 osakkaan kimpissa riittää, että jokainen osakas on saanut säännöt ennakoon ja osuuden maksamalla hyväksyy ne (tämä on kirjattava myös sääntöihin). Suositeltavaa kuitenkin on, että myös yli 20 osakkaan kimpissa jokainen osakas allekirjoittaa sopimuksen, mutta käytännössä tämä voi olla järkevää,

jos osakkaita on kymmeniä – mutta ei todellakaan enää, jos osakkaita on useita satoja.

Esisopimus perustettavan kimpan lukuun ostettavasta hevosesta

Kauppakirjasta on kerrottu oppaan osiossa 4.4. Kauppakirja. Jos hevonen hankitaan perustettavan kimpan lukuun, on hyvä tehdä esisopimus kaupasta myyjän kanssa. Esisopimuksessa määritellään muun muassa kaupan hinta, maksumenetelmä ja ehdot, hallinta- ja omistusoikeuden siirtyminen osapuolten välillä, hevosen hoidon vastuut, vaaranvastuu sekä sopimusrikkomus. Oleellista on kirjata selkeästi, millä ehdoilla kauppa toteutuu.

Yhtymää perustettaessa kaupan ehtona ovat pääsääntöisesti yhtymän toteutumisen ehdot, esim. jos osakkuudet saadaan myytyä johonkin päivämäärän mennessä. Sopimusrikkomus määritellään sopimukseen. Sopimusrikkomus voi olla esimerkiksi tilanne, jossa myyjä myy hevosen ennen kaupan ehtona olevan määräajan päättymistä kolmannelle osapuolelle tai yhtymä ei ostakaan esisopimuksen kohteena olevaa hevosta, vaikka yhtymä toteutuisikin sopimuksessa määritellyllä tavalla. Sopimusrikkomuksen summa määritellään tapauskohtaisesti, mutta se voi olla esimerkiksi 10–15 % kauppasummasta. Molemmat osapuolet allekirjoittavat sopimuksen. Perustettavan yhtymän puolesta sopimuksen allekirjoittaa kimpan edustaja.

Kertauksena vielä: kauppakirja hevosen ostamisesta suositellaan tehtäväksi aina. Omistajanvaihdosilmoitus Suomen Hippokseen on ilmoitus rekisterin pitäjälle, ei siis kauppakirja.

Valmennussopimus

Kimppatalleissa suositellaan sopimusta myös kimppatallin ja valmentajan välille. Ammattivalmentajan kuuluu aina tehdä valmennussopimus omistajan kanssa hänen ottaessaan hevosen valmennukseen. Valmennussopimuksessa määritellään valmennuksen ja lisäpalveluiden hinta ja maksuehdot, vastuut,

sopimusrikkomukset jne. Suurissa tai vahvasti profiloituissa kimppatalleissa on hyvä tehdä pelisäännöt selväksi ja sitouttaa myös valmentaja kirjallisella sopimuksella toimintaan.

Kimppahevosen vakuuttaminen

ANNE LAITINEN

Vakuuttaminen on osa riskien hallintaa ja jokaisen kimpan kannattaa arvioida oma riskinsietokykynsä. Kimppatalleissa taloudellinen riski on jo valmiiksi hajautettu, ja osittain siksi kaikki eivät koe vakuuttamista tarpeelliseksi, varsinkaan tavallisen kimppahevosen kohdalla. Jos kimpan omistamalla hevosella on korkea odotusarvo tai jos hankitaan valmiiksi menestyksekkäs ja arvokas kilpahevonen, kannattaa vakuuttamista harkita vakavasti. Toisaalta kimppatallissa vakuutusmaksun taloudellinen vaikutus osakasta kohden voi jäädä mitättömän pieneksi, ja juuri siitä syystä vakuuttaminen voi olla järkevää. Lyhyesti sanottuna jokaisen kimpan pitää itse arvioida vakuuttamisen tarve, omat lähtökohdat ja riskinsietokyky sekä taloudellinen näkökulma.

Lisätietoja vakuuttamisesta on kohdassa 4.6. Vakuuttaminen – osa omistajan riskinhallintaa

5.6. Kimppa-osuuksien markkinointi

Kimppatallin perustamiseen liittyy olennaisesti markkinointi. Markkinoinnin tulee aina olla hyvän tavan mukaista. Sen tulee olla selkeää ja sisältää oleelliset tiedot. Mainoksen tietojen on syytä olla mahdollisimman täsmällisiä ja kattavia. Markkinoinnissa on myös kiinnitettävä huomiota tiedon selkeyteen ja ymmärrettävyyteen: kokonaisvaikutelma ratkaisee. Tämä on hyvä muistaa varsinkin hevosalan ulkopuolisille kohderyhmille markkinoitaessa, sillä alalla ehkä tutut, yleiset käytännöt, eivät ole

uusille hevosharrastajille tuttuja.

Ostopäätöksen pohjaksi on oltava valmiina ja ostajan nähtävillä

- kimpan säännöt eli sopimusehdot, joista selviävät mm. osakkaan vastuut ja velvollisuudet, myös taloudelliset
- realistinen kuvaus hevosesta, tavoitteista, toiminnasta ja tiedotuksesta
- ostohinta ja arvioitu kuukausimaksujen suuruus

Sääntöjen on oltava ostajan nähtävillä ennen ostopäätöksen tekoa. Sääntöjen saatavuus vaihtelee kimpan toiminnasta, laajuudesta ja avoimuudesta riippuen. Pienissä, ”oman porukan” kimpoissa sääntöjen on oltava saatavilla vähintään pyynnöstä. Isojen kimppatallien markkinoinnissa sääntöjen on oltava esillä mainosmateriaalissa (esitteissä esim. kääntöpuolella) tai internetissä.

Markkinointia kuluttajille säännellään kuluttajasuojalailla sekä lailla sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa. Kuluttajasuojalakea sovelletaan silloin, kun markkinoidaan kulutushyödykettä elinkeinonharjoittajalta kuluttajille. Jos kimppatalli on ammattimaisesti hoidettu ja voittoa tavoitteleva, voidaan myös luonnollisen henkilön toiminnan katsoa täyttävän elinkeinonharjoittajan määritelmä. Esimerkiksi kenneltoiminnassa elinkeinonharjoittajaan rinnastetaan yksityishenkilö, joka kasvattaa vähintään kolme pentuetta vuodessa.

5.6.1. Asiakashankinta

IRINA KEINÄNEN

Monet tallit syntyvät valmiin viitekehyksen ympärille: kimpan jäsenet voivat olla keskenään kavereita, sukulaisia, työtovereita tai vaikka saman paikkakunnan asukkaita. Markkinointia suunniteltaessa onkin hyvä miettiä etukäteen, minkälaisia omistajia juuri tähän kimppaan halutaan.

Tuloksellista uusasiakashankintaa voi toki tehdä raveissa ja hevosalan lehdissä, mutta niiden lisäksi kannattaa miettiä muitakin vaihtoehtoja, esimerkiksi valmentajan tai kasvat-

tajan oman alueen paikallislehteä, ja eri viiteryhmillä suunnattuja hevosalan ulkopuolisia nettiportaaleja. Myös sosiaalisen median hyödyntäminen on hyvinkin kustannustehokasta.

Kimppatallin, tai jos hevonen on valittu niin hevosen verkkosivut ovat hyvä keino koota tietoa, kuvia ja muuta kiinnostusta herättävää materiaalia. Myös kimpan jo suunnitelluista pelisäännöistä kannattaa kertoa, jotta potentiaaliset osakkaat ovat tietoisia siitä, millaisesta porukasta on kyse. Omat internet-sivut ovat hyvä informaatiokanava, mutta usein niiden perustaminen vaatii jonkun verran osaamista.

Sosiaalisen median tarjoamat vaihtoehdot sopivat markkinointiin erinomaisesti, koska niiden valmiit sivut sisältävät lähes kaikki tarvittavat tekniset ominaisuudet veloituksetta ja valmiina. Kanavia ovat mm. Facebook ja Twitter. Sosiaalisen median käytössä kannattaa huomioida, että esimerkiksi Facebookia voi käyttää kaikille avoimena sivuna, kuten Callela Longshotin tapauksessa on toimittu. Tällöin kuka vain internetin käyttäjä pääsee lukemaan ja seuraamaan sivua. Ns. suljettu ryhmä vaatii kirjautumisen sivulle, ja tällöin vain ryhmän jäsenillä on mahdollisuus seurata ja kommentoida sivujen tapahtumia. Suljetun Facebook-sivun käyttäminen markkinointisivuna voi rajata Facebookiin liittymättömät markkinoinnin ulkopuolelle. Näiden ratkaisujen välimuoto voi olla jokin valmis verkkosivustopohja, joita tarjoaa esimerkiksi kotisivukone.fi.

5.6.2. Markkinointikanavia kimppaa perustettaessa

ILKKA NISULA

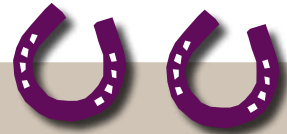
Hevoskimppaa markkinoitaessa ponnistukset suhteutuvat kasattavan kimpan kokoon. Jos tarvitaan satoja omistajia, markkinointi viestintävälineissä, sosiaalisessa mediassa ja puskaradiossa on väistämättä tarpeen. Pienemmät kimpat voi saada kokoon ihan tuttavien kesken.

- kotisivut
- sosiaalinen media, videot ja valokuvat; Facebook, Youtube

Aktiivinen markkinointi on isojen kimppojen onnistumisen ehto.
Kuva: Anne Laitinen

Markkinointikanavia hevoskimpalle

- ravi- ja hevosaiheiset keskustelupalstat, hevosten myyntipalstat
- lehtimainokset
- flyerit ravi- ja muissa tapahtumissa
- TotoTV -mainos tai tv-mainos
- esittelypisteet tapahtumien yhteydessä ja hevonen itse markkinoimassa itseään
- markkinointipaikat riippuen siitä, keitä kimppaan halutaan – uusia kokeilijoita vai hc-raviaktiiveja?
- raviradat suhtautuvat myönteisesti kimppa-asioihin ja tarjoavat monenlaisia yhteistyömahdollisuuksia kimpoille. Raviradoilla on tilaa ja keinoja markkinoida kimppoja, esim. kuulutukset ja ilmoitustaulut.
- puskaradio, alan toimijat parhaita

puolestapuhujia

- yritykset, niin mahdollisina omistajina kuin myös markkinointiyhteistyökumppaneina
- mediat ovat kiinnostuneita, jos hevosia tuodaan mielenkiintoisella tavalla esille ja tehdään epätavallisia asioita
- kasvattajat
- alan kokeneet toimijat
- alueelliset hevosyhdistykset ja merkittävimmässä ponnistuksissa myös hevosalan suuret toimijat
- kimpalle julkkis- tai huippuohjastajaveturi

Talli PuoliSata kokoontui kesällä laiduntreffeille tervehtimään varsojaan. Kuva: Suvi Louhelainen

Talli PuoliSata tekee raviurheilua tunnetuksi

Talli PuoliSata on ravurikimppa, joka omistaa vuonna 2011 syntyneet suomenhevosvarsat o. Tirskeri (Viesker-Tirelli-Turo) ja t. Kiirilla (Kilun Peedro-Virporilla-Vokker).

Kimppaidea lähti liikkeelle kasvattajien Leila ja Jukka Mäkilän toimesta. Satakuntalainen maatilayrittäjäpari oli miettinyt tapaa, jolla voisi antaa oman panoksensa raviurheilun markkinointiin. Talli PuoliSadan kantavaksi ideaksi määriteltiin uusien ihmisten mukaan saaminen. Markkinointilauseena oli ”50 ikkunaa raviurheilun maailmaan”. Perusideana oli saada jäseniksi myös joukko hevosalan järjestötoimijoita, tällä haluttiin taata mielenkiintoiset keskustelut ja tiedonvaihto osakkaiden välillä.

Kimppaa markkinoitiin eri kanavilla, jotka valikoitiin tarkkaan. Suunnitteluvaiheessa pohdittiin, missä on sopivinta olla esillä ja esimerkiksi lehti-ilmoitukset rajattiin tietoisesti pois. Net-

tiin tehtiin kasvattajien kotisivuille info Talli PuoliSadasta. Mainostoimistolla teetettiin pieni mainoslehtinen, jota jaettiin kohderyhmälle. Lisäksi työstettiin seinäkkeet, joihin teetettiin kuvia varsoista ja niiden emistä sekä niiden sukutaulut. Kimppaa markkinoitiin Porin Farmari-maatalousnäyttelyssä sekä Suomenratsujen Kuninkaallisissa Ypäjällä.

Markkinointia kohdennettiin ensisijaisesti tiimin omaan tuttava- ja lähipiiriin ja markkinoiti laajeni puhelimen ja sähköpostin välityksellä tuttavien tuttaville. Tavoitteena oli löytää nimenomaan uusia ravihevosenomistajia, siksi kimppaa markkinoitiin lähinnä ravitapahtumien ulkopuolella.

Markkinoinnin periaatteena oli realismi. Markkinoinnissa ei haluttu rakennella pilvilinnoja vaan kertoa totuudenmukaisesti hevosenomistamisesta. Osakkaiden haluttiin

todella tietävän mihin he ovat lähdössä ja sitoutumassa. Markkinoinnissa painotettiin mahdollisuutta päästä tutustumaan hevosenomistamisen kautta raviurheiluun, saada elämyksiä ja tutustua uusiin ihmisiin. Koska kimpan hevosina ovat varsat, kerrottiin hienosta mahdollisuudesta olla mukana seuraamassa hevosen kasvua ja kehitystä pikkuvarsasta saakka.

Talli PuoliSadan edustajan Suvi Louhelaisen mukaan uuden kimpan markkinointiin kannattaa varata sekä toiminnallisia että taloudellisia paukkuja. Eikä kannata pelätä lähestyä mainostoimistoja, esitteiden painaminen ei välttämättä ole kallista, kun etukäteissuunnittelu tehdään huolellisesti.

Vaikka esilläolo tapahtumissa ei välttämättä tuonut suurta määrää osakkaita, tuottivat ne yhteydenottoja jälkikäteen. Markkinoinnin lisäarvona oli koko ajan myös raviurheilun tunteksi tekeminen. Taustalla oli ajatus siitä, että ”vaikka kohdehenkilö ei lähtenyt meidän kimppaamme mukaan, on hän otollinen mukaan lähtijä kenties myöhemmin”.

Jo ensimmäisessä markkinoinnissa kerrottiin mitä ”tuote”, Talli PuoliSadan osuus, pitää sisällään. Talli PuoliSadan ensimmäinen vuosi onkin sujunut mukavissa merkeissä ja osakkaille on alusta asti ollut selvää mitä kuukausimaksulla saa ja esim. millaisen tiedotuksen se pitää sisällään.

Osaksi markkinointia suunniteltiin myös kauppakeskustempauksia, siellä olisi tavoittanut runsaasti uutta yleisöä. Tempaukset jäivät kuitenkin toteuttamatta osakkaiden löytyttyä muilla tavoin. Toivottavasti jollakin muulla kimpalla on mahdollisuus hyödyntää sekin markkinointikeino. Raviurheilua ja hevosenomistamista pitäisi tehdä entistä rohkeammin uusissa ympyröissä tutuksi ja kimppahevosten markkinointi sopii tähän erittäin hyvin.

Markkinoinnin voidaan Talli PuoliSadan osalta ajatella onnistuneen tavoitteiden mukaisesti, sillä osakkaat löytyivät ja kimpan toiminta pyörähti suunnitellussa aikataulussa käyntiin syksyllä 2011.

Kimppa netissä: www.sataheina.com/puolisata.

5.7. Mitä kimppa voi tehdä yhdessä?

ILKKA NISULA

On hienoa tavata porukalla hevosen tiimoilta, järjestää yhteisiä elämysiltoja käymällä tervehtimässä omaa hevosta ja seurata kimppahevosen taipaleen kehittymistä pikkuvarsasta kilpahevoseksi.

Hevosen kimppaomistaminen voi olla pienemmällä rahapanoksella ihan puhtaasti sosiaalista toimintaa tai vastaavasti merkittävämmillä sijoituksilla tiukan ammattimaista hevosurheilua – ja parhaimmillaan näiden elementtien ikimuistoinen sekoitus. Oi niitä onnistumisen elämyksiä, kun me teimme sen yhdessä!

Kimpan toiminnan määrittelee kimppa itse. Minkälaista toimintaa se haluaa järjestää? Kuinka usein? Kootaanko kaikki tapahtumat hevosen ympärillä vai tehdäänkö jotain muutakin?

- tapaamiset tallilla ja radalla vaikkapa hiitinajon yhteydessä
- yhteinen tekeminen hevosen kanssa; ajelua, hoitoa, ruokintaa, hevosen ihastelua, lapsille poneja
- ilta raveissa, ratsastuskilpailuissa ja ravintolassa
- kilpailumatkat kotimaassa tai maailmalla
- palkitsemistapahtumat
- huutokauppatka hevosen ostoon
- Toto-kimppapelit tai leikkimieliset sisäiset kilpailut
- saunaillat
- fanituotteet, asusteet ja banderollit
- pokaalien, ruusukkeiden ja voittoloimien arvonta tai kimpan oma palkintogaala
- videokoosteet kilpailuista ja oma tunneväritynnyt elokuvailta
- voittajavalokuvagalleria
- elämyskoppakärryajelut omalla hevosella valmentajan johdolla tai muut puuhapäivät tallilla
- kokoukset
- yhteydenpito, kuulumisten vaihto.

Kimpat saattavat järjestää keskenään retkiä seuraamaan hevosen juoksua, pikkujouluja tai saunailtoja, miten vaan osakkaat haluavat keskenään toimia.

5.8. Kimpan viestintä

ILKKA NISULA

Onnistuneiden kimppaelämysten kannalta on tärkeää, että tieto asioista kulkee. Onnistuneen kimpan tunnusmerkki on toimiva tiedotus. Äänekäs kimppa ei sammaloidu.

Se, mikä on valmentajalle itsestään selvää arkirutiinia, voi olla uudelle hevosenomistajalle uutta ja mahtavaa. Tiedottamisen yleiset pelisäännöt kannattaa kirjata kimppasopimukseen mukaan heti alkuvaiheessa. Kuka on yhteyshenkilö valmentajan ja kimpan välillä? Ammattilaisten osaamisen kunnioitusta on se, että heille annetaan työrauha, eikä samoja asioita tarvitse käydä läpi jokaisen kanssa erikseen. Yleensä kimpanvetäjä hoitaa yhteydenpidon valmentajan kanssa ja tiedottaa sitten muulle kimpalle hevosen kuulumiset.

Silloin kun asiaa on, ollaan aktiivisia ja reagoidaan heti kun mahdollista. Nautitaan, ja otetaan myös tiedottamisesta ilo irti onnistumisen hetkistä. Yhtä tärkeää on kuitenkin huolehtia tiedottamisesta myös silloin, kun hevosella on kaikki normaalisti. Pitkiä hiljaisia kausia, jolloin kulkevat vain kuukausimaksut, tulee välttää. Nykypäivänä myös valokuvien ja videoiden ottaminen ja jakaminen edelleen käy kädenkäänteessä. Valmentaja tai hoitaja voi välittää vaikka kännykkäkameralla otetun kuvatervehdyksen, joka voi tarjota elämyksen porukalle. Kaiken ei tarvitse olla suurta, kun ajatus on mukana.

5.8.1. Case Callela Longshot

Edustamani oululainen Tuhannen Talli omistaa ravihevosen nimeltä Callela Longshot, jolla on 2,5 vuoden ajan 1 000 osakasta. Osuuksia kir-

janneita henkilöitä on kahdeksan ja puoli sataa, sillä joillakin meistä on pari osuutta nimissään. Miten tämä sitten liittyy viestintään? No siten, että yksi tällaisen kimpan perustusvaiheessa usein esiin nousseista kysymyksistä ja irtaaluista oli se, että mitenkähän hevosen valmentajalle ja ohjastajalle jää aikaa paneutua enää mihinkään muuhun kuin omistajien kahvitamiseen ja heidän kanssaan jutusteluun.

Kimppa perustettiin toukokuussa 2011, ja tätä kirjoitettaessa hevosen kotitallilla keitetään edelleen kahvit samankokoisella masiinalla kuin ennen "Sulon" tuloakin. Tämän kimpan tavoissa viestiä on varmasti myös kehittämisen varaa eikä niitä esitellä ainoana oikeina tapoina, mutta monessa kohdassa on myös onnistuttu. Aloitetaan osio käymällä kimppatallimme viestintäkonstit läpi. Kuten kaikissa Longshot-hevoskimppaan liittyvissä asioissa, tässäkin saa vapaasti kopioida!

Sähköinen viestintä – tehokasta ja edullista

Näin suuren omistajajoukon välinen viestiminen on hoidettu enimmiltä osilta sähköisesti. Yleisenä lähtöajatuksena on, että kaikki kimpan varat halutaan kohdentaa hevosen hyvinvointiin ja kilpauran edistämiseen sekä mahdollisesti omistajien yhteisiin tempauksiin. Internetin kautta toimiva viestintä on ylivoimaisesti kustannustehokkain keino, ja siihen kannattaa panostaa.

Callela Longshotin pääasiallisia tiedotuskanavia ovat oriin omistajien sähköpostilista sekä hevosen kotisivut www.oulunravifit.fi/longshot. Kotisivuilta löytyvät muun muassa kimpan säännöt, kuvagallerian, toiminnan esittelyä ja yhteystiedot. Kotisivuja päivitetään vähintään kerran viikossa niin, että hevosen ja kotitallin kuulumiset voi lukea hoitopäiväkirjasta. Jos asiaa on enemmän, tai tiedossa on jokin merkittävä tapahtuma hevosen uralla, sivuja päivitetään aktiivisemmin ja omistajille lähetetään sähköpostia. Callela Longshotin asioista tiedotetaan myös Oulun ravitapahtumissa. Äimäraution rata on mukana hengessä oululaisten omassa kimpassa, joka on tuonut mukanaan lajin kaipaamaa positiivista näkyvyyttä.

Suurempien kimppojen hevosille kannattaa rakentaa omat kotisivut. Se on nykyään melko vaivatonta. Netistä löytyy työkaluja omien kotisivujen laadintaan ja ravihevosen nettisivut syntyvät esimerkiksi opiskelijatyönä vaivattomasti. Sivuja laadittaessa tulee miettiä, kuinka usein niitä aiotaan päivittää. Paikalleen jäähdyttävät sivut, joiden päivitykseen kimpan viestinnästä vastaavalla henkilöllä ei ole aikaa käytettäväksi, jäävät nopeasti unholaan. Kukin kimppa voi miettiä kohdalleen sopivan päivitystahdin ja kirjata tämän sopimukseen ylös, kerran viikossa on vain yksi vaihtoehto. Nettisivut voi laatia tämän suunnitelman mukaisesti joko yleisinfoa tarjoavaksi tietopankiksi tai vaikka kuinka dynaamisiksi tahansa, jos toimijoilla on aikaa bloggailla ja latailla valokuvia useinkin.

Callela Longshotin kotisivuja voi käydä lukemassa kuka tahansa netinkäyttäjä. Samoin on laita tallin Facebook-sivun, eli kuka tahansa kyseisen sosiaalisen median palvelun käyttäjäksi liittynyt taho voi käydä tykkäämässä Sulosta ja liittyä vapaasti mukaan keskusteluihin sekä fanittamaan. Facebookissa on helppoa ja hauskaa heitellä mielipiteitä, keskustella vapaasti ja jakaa omia valokuvia sekä videoita – kätevää ja vaivatonta, eikä maksa mitään.

Tuhannen Tallin sähköpostilista on puolestaan vain omistajille varattu viestintäkanava. Se toimii yksityisyysyistä niin, että ainoastaan hevosen tiedotuksesta vastaavat tahot voivat lähettää sähköpostia omistajille, etteivät tuhannen osakkaan sähköpostiosoitteet mene yleiseen jakeluun. Pienemmissä kimpoissa on tietysti järkevää luoda sähköpostiryhmä, jossa kaikki osakkaat voivat viestiä keskenään. Sähköposti on kotisivuja ja Facebookin yksityisasetuksista riippuen myös sosiaalista mediaa yksityisempi tapa viestiä kimpan kuulumisista. Toki myös Facebookiin voi luoda suljettuja ryhmiä vain kimppalaisille, jos nämä kaikki palvelua käyttävät.

Sama tieto kaikille

Viestintä tulee hoitaa niin, että kukaan ei

Valmentaja viestii hevosen kuulumiset kimpalle yhteyshenkilön kautta.
Kuva: Seppo Rajala

Callela Longshot suhtautuu tyynen rauhallisesti lukuisiin omistajiinsa.
Kuva: Seppo Rajala

putoa ulos informaation piiristä. Kaikki eivät käytä Facebookia tai edes sähköpostia, mutta heilläkin on oikeus tietää. Toisaalta, jos tuntee suurta inhoa jo tekstiviestejäkin kohtaan, on olemassa akuutti vaara, ettei ihan kaikkea tule tietäneeksi – kohtuus kaikessa. Callela Longshotin tapauksessa niistä omistajista, joilla ei ole ollut omaa sähköpostitiliä käytössään, moni on antanut jonkin perheenjäsenensä sähköpostiosoitteen viestien vastaanottoa varten.

Omistajia tässä kimpattalissa on niin paljon, että yksittäiset vierailut hevosen kotitalille eivät ole ajankäyttösyistä mahdollisia. Valmentajalla on treenattavina myös muita hevosia ja hänen työrauhansa on säilytettävä. Näistä syistä kimpan sääntöihin kirjattiin kohta, jossa yksiselitteisesti kielletään omistajien omat vierailut tallille. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei omistajilla olisi mahdollisuutta päästä pajaamaan orittaan ja syöttämään sille porkkanoita.

Asia on hoidettu niin, että omistajilla on aina mahdollisuus tavata hevosta tapahtumien yhteydessä paikoissa, joihin mahtuu hyvin väkeä. Tämä on Sulon tapauksessa myös turvallisuustekijä.

Kimppahevosen alkutaipaleella yhteistahtumia ovat olleet varsanäyttely, harjoitusravit, opetuslähtö, koelähtö ja uran avauskilpailu Äimäraution raviradalla sekä koko perheen touhupäivä Lumijoen keskustassa Pitäjämäyillä. Hevonen on ollut myös näytillä suuremmissa Äimäraution raveissa myyntinsä yhteydessä sekä kimpattalain saaman palkinnon luovutuksessa. Porukkaa kimpassa on sen verran paljon, että vaikka kaikki eivät tietysti yhtä aikaa paikalle tulekaan, vaaditaan tilaa ja fasiliteetteja, joissa pitää yhteyttä ja hyöriä. Näissä tapaamisissa on ollut hyvin aikaa vaihtaa kuulumisia, ottaa valokuvia, tervehtiä Suloa ja syötellä herkuja. Kimpalla tavoiteltiin mahdollisimman paljon uusia hevosenomistajia ja heille

nämä tapaamiset ovat tuottaneet suurta mielihyvää.

Se, mitä menetetään oman hevosen kanssa vietetyssä ajassa, voitetaan me-hengessä. On hienoa olla paikalla muiden yhtä iloisella mielellä olevien omistajien kanssa – parasta mahdollista sisäistä viestintää, joka näkyy myös ulospäin. Jokin pienempi porukka ei vaadi koko raviradan katsomoa itselleen, vaan esimerkiksi oman kilpapollan tienesteillä maksettu ravintolapöytä raviradalla voi tarjota yhteisen toiminnan ikimuistoisia huippuhetkiä ja hauskaa yhdessäoloa. Callela Longshotin uran avauskilpailu päättyi helmikuussa hylkäykseen pitkästä laukasta. Kuten lajiin ominaisesti kuuluu, aina ei mene hyvin, mutta siitäkin selvitettiin. Epäonnistumisen hetkellä pitää korostaa sitä, että etenkin tällaisen ison porukan kanssa ei kannata pitää kynttilää vakan alla silloin, kun on hyviä esityksiä ja ilon aiheita – nautitaan ja hehkutetaan silloin, kun on sen hetki!

Välineitä riittää

Kaikki eivät ole yhtä kiinnostuneita seuraamaan hevosen asioita. Yhdelle riittää starttien näkeminen ja toinen haluaa tietää viikoittain missä mennään. Kimpan viestintää suunniteltaessa mietitään ja rajataan minimitaso, jolla kaikkien oletetaan olevan oikeutettuja tietämään riittävästi. Ja tästä pidetään kiinni. Ja jos poikkeuksia tulee, niistä ilmoitetaan. Kun hyvät ja huonot asiat jaetaan avoimesti sekä viivyttämättä, toimitaan pyyteettömästi ja kullakin kimpपालaisella on mahdollisuus vetää omat johtopäätöksensä samojen tietojen pohjalta. Aina ei tarvita kärkeviä blogeja tai videoita, vaan se ikimuistoinen kännykkäkameran otos tai ohjastajan letkautus rattailta jokaiselle jaettuna voi jo tuottaa paljon iloa.

Menestyneemmille ja tunnetummille hevosille voi myös saada innokkuudella, tuurilla ja taidokkuudella järjestettyä yhteistyökumppanuuksia vaikkapa joidenkin yritysten tai paikallismedioiden kanssa.

Twitter on sosiaalisen median palvelu, jonka käyttäjät voivat lukea toistensa lyhyitä viestejä internetissä. Myös Twitter on yksi viestinnän vaihtoehto. Erilaisia keskusteluforumeja sekä viestimiä tässä maailmassa kyllä riittää, jos

kimpassa on nykyaikaisia käyttäjiä. Kirjepostilla vie aikansa saapua perille, mutta mikäpä sen hienompaa kuin saada odotettu ja ainutlaatuinen voittajakuva oman hevosen juoksusta!

Nykytekniikkaa hyödyntäen valokuvien ja videoklippien jakaminen ja erilaisten gallerioiden luominen on helppoa. Facebook on yksi vaihtoehto, mutta muitakin riittää ja niitä kannattaa hyödyntää.

Katso lisää kohdassa 5.9.

Selvät pelisäännöt

Callela Longshotin osalta viestinnän pelisäännöistä kerrottiin pääpiirteet selvästi kimpan säännöissä sekä kotisivuilla jo ennen myyntiä, joten nämä toimintamallit ovat olleet alusta asti osakkailla selvät mukaan lukien yksittäisten tallitapaamisten kieltö. Viestinnän kuvioista, kuten kaikista muistakin kimpapa-asioista, kannattaa ilmoittaa mahdollisimman tarkoin jo ostovaiheessa ja sopimuksia tehtäessä, jotta osakas tietää mitä odottaa eikä tulisi ei-toivotuja negatiivisia yllätyksiä. Avoimuudella saavutetaan tuloksia, ja Tuhannen Tallin omistajat ovat myös antaneet toisilleen neuvoja esimerkiksi Facebookin keskusteluissa. Alkuun sähköpostia ja kyselyitä tuli paljon, mutta kun on päästy normaalitytmiin, työmäärä on kaikilta osin ollut kohtuullista.

Realistista on myös tulkita, että näin isossa joukossa osalla on kiinnostus seuraamiseen hiipunut. Mutta niiden kanssa jatketaan, joilla virtaa riittää.

Longshot on herättänyt niin paljon kiinnostusta paikallisessa mediassa, että hevosen elämää on jonkin verran seurattu lehdissä ja alueen radioissa. Nämä ovat plussaa hevoselle ja raviurheilulle, mutta niiden varaan ei tietenkään voi kimpan viestintää laskea. Yhteyttä pidetään kimpan omilla välineillä ja kun niissä muistetaan olla aktiivisia, ei kimppa pääse sammaloitumaan. Mitä enemmän ääntä mediassa ja katsomoissa piisaa, sitä paremmin menee myös koko lajilla. Ollaan siis iloisia ja avoimia ulospäin – tämä on hieno urheilulaji.

Kimppaomistaminen tarjoaa joskus suuria hetkiä.
Kuva: Irina Keinänen

5.8.2. Kimppatallin taloudesta tiedottaminen

IRINA KEINÄNEN JA ILKKA NISULA

Taloudellisista asioista kertominen saattaa olla kynnyskysymys kimppatallin omistajien keskinäisen tiedonkulun onnistumisessa. Kimpanvetäjän ja tiedottamisesta vastaavan henkilön on hyvä huomioida, että hevosten suhteellisen korkeat kulut ja niiden jakaantuminen eivät ole kaikille omistajille itsestäänselvyyksiä, ja osa ihmisistä haluaa olla hyvinkin tarkasti selvillä siitä mihin heidän rahansa kuluvat – vaikka kokonaissummista olisi etukäteen sovittu. Kun ammattivalmennuksessa olevan hevosen kulut ovat noin 1 000–1 500 euroa kuukaudessa, siitä noin puolet muodostuu yleensä valmennusmaksusta, loput koostuvat erilaisista muuttuvista eristä, kuljetuksista, eläinlääkärinkuluista, ilmoittautumismaksuista, vakuutusmaksuista jne. Näiden kulujen avaaminen sopivin välein on reilu ja avoin toimintatapa.

Epäluulon ja erimielisyyksien ennaltaehkäisyksi kimpan talousasioista tiedottamisesta on

hyvä sopia etukäteen ja samalla sopia myös kimpan muuhun taloudenpitotapaan soveltuvasta tilintarkastuksesta. Vaikka porukka ei olisi suuri, kannattaa lähtökohtana pitää mahdollisimman avointa tiedottamista ja omasta porukasta valittavaa epävirallista tilintarkastajaa.

Raha-asioiden hoito ja niistä tiedottaminen vaativat aikaa. Jos kimpalla on yhtään varallisuutta, kunnia-palkintoja tai muuta kivaa materiaa jaettava, on syytä miettiä, ovatko vastuuhenkilöt ansainneet jotain etuisuuksia muihin osakkaisiin nähden. Innokkainkin kimpanvetäjä voi väsähtää, jos hän uurastaa muiden eteen mitään työstään saamatta tai jopa muita hie-man enemmän rahaa itse menettäen.

Ammattimaisissa osakeyhtiökimpoissa pienten korvausten maksaminen puhelinkuluista ja ajankäytöstä on täysin perusteltua, mutta jälleen avoimuus mielessä pitäen. Kuka saa mitään ja mistä työstä?

Ison hevskimpan vetäminen on ammattimaisista työtä, josta on täysin hyväksyttävää maksaa korvausta vetäjälle.

5.9. Kimppatallien hallinnointi – sähköinen palvelualusta

PETRI VATANEN

Verkosta työkaluja yhteisomistukselle

Blogeista Wordpress.com sekä Googlen Blogger.com ovat yhdysvallassa kehitettyjä palveluita, joissa kuka tahansa hieman teknisesti osaava henkilö voi luoda uuden blogisivuston ilmaiseksi, myös suomeksi. Molemmissa palveluissa on mahdollista muuntaa blogin ulkoasua mieleisekseen ja valita, ketkä pääsevät lukemaan viestit. Blogikirjoittaminen antaa hyvän mahdollisuuden vähintään kimpanvetäjältä muille omistajille suunnatulle viestinnälle. Kaupanpäälle saa samalla viestien kommentoinnin ja keskustelun. Tekstien lisäksi blogiviesteihin voi liittää kuvia ja videoita. Kirjoittaminen ja blogin hallinnointi on pyritty tekemään helpoksi, mutta vaatii silti hieman asiaan perehtymistä.

Facebook tarjoaa ryhmätoiminnon, jota käyttää hyväksi jo moni kimppatalli. Facebookin ryhmätoiminto tarjoavaa yllämainittujen blogien tavoin mahdollisuuden kirjoittaa viestejä ryhmälle. Ryhmän hallinnoija voi päättää ketkä pääsevät lukemaan ja kirjoittamaan viestejä. Ryhmään voi yhtälailla lisätä kuvia sekä videoita albumeihin yhteisten hetkien tallentamiselle ja jakamiselle. Lisähyötynä Facebookin ryhmässä on mahdollisuus luoda tapahtumia ja kutsua niihin omistajia. Hyväksi havaittu tapa varmistaa kuinka monta paikkaa pitää varata ravintolakatsomosta hevosen startatessa.

Hyvän yhteisomistuksen päätöksenteko on kommunikaation tavoin avointa ja läpinäkyvää sekä ajantasaista. Päätöksenteon tueksi ei kuitenkaan ole olemassa kovin montaa merkittävää verkkopalvelua. Blogipalvelut tarjoavat

usein yksinkertaisten kyselyjen tekemisen, mutta ne lähtevät oletuksesta että yhdellä käyttäjällä on yksi ääni. Koska yhteisomistuksessa omistusosuus määrää päätöksenteossa äänimäärän, niin monissakaan tapauksissa tällaiset kyselyt eivät riitä. Useimmiten blogeihin tarjolla olevat kyselyt ovat ns. kertakäyttöisiä, joten kaiken lisäksi vastaukset (eli myös päätökset) häviävät seuraavan kyselyn tieltä. Jotta kimpan päätöksenteosta jää selkeä merkintä ja jotta niihin voi palata myöhemminkin, tulisi kyselyjen tulosten tallentua osaksi palvelua.

Aiemmin mainitut blogipalvelut eivät myöskään tarjoa minkäänlaista ratkaisua taloudenpitoon. Niissä voi julkaista esim. toimisto-ohjelmisto Excelillä tallennettuja taulukoita ja se riittänee osalle yhteisomistuksista. Taulukoiden ylläpitäminen henkilökohtaisella koneella ja muokkaaminen blogiin sopivaksi vaatii kuitenkin jälleen jonkin verran teknistä perehtyneisyyttä ja aikaa.

Google ja Microsoft tarjoavat toimisto-ohjelmistojansa myös verkossa. Google Docs -palvelussa voi luoda laskentataulun, jossa pystyy ylläpitämään budjettia ja sen seuranta. Sama onnistuu Microsoftin Office365 -palvelussa, joka tosin on maksullinen (v. 2012 alk. 5,25 €/käyttäjä/kuukausi).

Koostamalla yllämainituista palveluista kimppalle sopivan kokonaisuuden voi kimpanvetäjä säästää työaika melkoisen määrän. Ongelmaksi saattaa muodostua kuitenkin teknisen osaamisen tarve. Lisäksi kimpan tieto pirstaloituu helposti useaan palveluun, eikä välttämättä ole kätevästi saatavilla ns. yhdellä silmäyksellä. Facebook tarjoaa paljon valmista, mutta kaikki omistajat eivät Facebookissa ole eivätkä sinne välttämättä missään tapauksessa liity. Vaatimuksena onkin usein, että joko kimpanvetäjä tai joku kimppalaisista osaa käyttää verkosta löytyviä palveluita hyväkseen ja on kaiken lisäksi valmis käyttämään tähän aikaansa.

Addfour Horses: Kimppatallit

Kaikki samassa paketissa? Addfour Oy on suunnitellut ja toteuttanut yhteisomistuksen hallintaan suunnitellun verkkopalvelun. Tarvetta palvelulle on mm. Hippoliiksen tekemän kyse-

lyn mukaan. Palvelu yhdistää hyväksi havaitut keinot tukea kimpanvetäjän työtä ja tarjoaa omistajille ns. yhden luukun periaatteen, jossa voi jakaa elämykset muiden intohimoisesti harastukseen suhtautuvien kanssa.

Palvelu tarjoaa:

- Helpon kommunikointitavan kimpan uutisointiin ja sisäiseen keskusteluun
- Mahdollisuuden antaa esimerkiksi valmentajan kirjoittaa uutisia suoraan omistajille
- Gallerian kimpan kuville ja videoille
- Päätöksenteon tueksi mahdollisuuden luoda kysymyksiä, joihin vastauksissa otetaan huomioon vastaajan omistusosuuden koko
- Työkalun taloudenpitoon vuosibudjettien tekemiseksi ja toteuman seuraamiseksi
- Toiminnallisuuden tapahtumien organisointiin kimpalle sekä tapahtumakalenteriin

Ydinominaisuuksien lisäksi palveluun luodaan koko ajan lisää toiminnallisuuksia, jotta omistajat voivat keskittyä täysillä elämyksiin omistuksen hallinnoinnin asemesta. Lisätietoja palvelusta löydät osoitteesta www.addfour.com.

5.10. Taloudenhoito ja kirjanpito

ANNE LAITINEN JA NOORA YLIMYS

Talusasioiden jämäkkä hoitaminen on kimpan uskottavuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää. Kimpan taloudenhoitajaksi kannattaa valita täsmällinen ja luotettava henkilö, joka on kiinnostunut raha-asioiden hoitamisesta ja jaksaa tarvittaessa patistella kimpupalaisia. Ihanteellisin tilanne tietysti on, jos kimpan taloudenhoitaja on taloushallinnon ammattilainen ja hallitsee kirjanpidon. Taloudenhoitaja on yksi keskeisistä henkilöistä kimpan onnistumisen kannalta ja taloudenhoitajan sitouttaminen pitkäaikaiseen toimintaan on suositeltavaa. Kimppatallisuusmuutokseen on kirjattava mahdollinen taloudenhoitajan korvaus tai muu etuus. Korvaus voi olla myös vapautus kuukausimaksuista.

Vastuuhenkilö huolehtii kimpan pankki-tilillä olevista varoista ja maksuista. Tilinkäyttöoikeus kannattaa järjestää vähintään kahdelle henkilölle, ettei kaikki jää yhden ihmisen taakse elämän yllättävissä tilanteissa. Yksinkertaisimmillaan kirjanpito tapahtuu listaamalla menot ja tulot aikajärjestyksessä ja säännöllisin välein lasketaan näiden erotus. Kirjanpidolliset vähimmäisvaatimukset lakien ja esimerkiksi verottajan näkökulmasta riippuvat siitä, missä muodossa kimppa on perustettu. Kimppaomistusyhtymä ei välttämättä tarvitse kirjanpitolain vaatimassa laajuudessa kirjanpitoa ja tilinpäätöskäytäntöä. Yhdistys- tai yrityspohjainen kimppaomistus sein sijaan ovat aina kirjanpitovelvollisia. Niiden on pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa ja noudatettava hyvää kirjanpitoa. Kirjanpitoon kirjataan tulot, menot ja yhdistyksen rahoitustapahtumat.

Kirjanpidon voi toteuttaa helposti sähköisillä kirjanpito-ohjelmilla tai vaikka Excel-taulukkona.

- Olennainen osa kirjanpitoa on tositteiden säilyttäminen. Tositteet ovat tärkeitä, sillä ne toimivat todisteina siitä, millaiseen käyttöön raha on sijoitettu tai saatu. Tositteiden avulla voidaan varmistaa, että kirjanpito ja tehdyt kirjaukset ovat paikkansapitäviä. Kirjanpitoon liittyvät yhdistyksen tositteet tulee säilyttää vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päätynyt.
- Merkitse kuitteihin tai laskuihin tarvittaessa lisätietoja. Mitä ostettiin ja keneltä? Kuka osti ja milloin? Miten hankinta liittyy kimpan toimintaan? Kirjanpidon tositteet saavat sisältää jälkikäteenkin kirjattuja lisätietoja. Parempi liikaa informaatiota, kuin liian vähän. Ihmismieli ei yleensä muista muutaman kuukauden takaisia asioita salaman kirkkaasti. Kuiteista kannattaa ottaa kopiot, koska kuittien teksti haalenee.
- Pienillä yrityksillä ei ole lakisäätteistä tilintarkastusvelvollisuutta. Yhdistyksellä on oltava toiminnantarkastaja, jos sillä ei ole tilintarkastajaa.

Kimppaomistusyhtymän on suositeltavaa suorittaa tilin- ja toiminnantarkastus ja käsitellä tilinpäätösasiat yleisessä kokouksessa avoimuuden lisäämiseksi. Tarkastuksen voi suorittaa esimerkiksi yhteisesti sovittu luotettava henkilö kimpan ulkopuolelta tai sen sisältä.

Osakkaiden on helppo valita omassa pankkipalvelussa ns. toistuvaismaksu, jolloin kuukausimaksut siirtyvät automaattisesti valituin väliajoin kimpan tilille. Kuukausimaksun suuruudesta riippuen voi käytännössä olla helpoin maksaa useampi kuukausimaksu kerralla, esimerkiksi 3, 6 tai 12 kuukautta. Kimpan säännöissä kannattaa määrittellä, mitkä vaihtoehdot ovat. Toistuvaismaksujen käyttö on myös kimppatallien laatukriteerisuosituksena.

Taloussasioista tiedotetaan yhteisesti sovitujen pelisääntöjen mukaisesti, ainakin kerran tai kahdesti vuodessa tai kuukausiraportin tai muun tiedottamisen yhteydessä.

5.10.1. Tilin avaaminen

JOHANNA HEINONEN

Raha-asioiden hoitoa varten yhtymälle perustetaan tili. Tilin perustamisoikeus ja -menettely kannattaa kirjata kirjalliseen sopimukseen. Tilin avaamiseen on useita vaihtoehtoja. Tili avataan pankissa aina jonkun henkilötunnuksen tai yrityksen y-tunnuksen alle. Hevoselle ei siis varsinaisesti voi tiliä avata.

Jos hevosella on vain muutamia omistajia (esim. viisi omistajaa tai alle sen) voivat osakkaat avata yhteisen tilin. Tällöin tili avataan kaikkien osakkaiden henkilötunnuksien alle, eli kaikki osakkaat omistavat tilin. Osakkaiden niin halutessa kaikille osakkaille on mahdollista myöntää tiliin laajat käyttöoikeudet, jolloin jokainen näkee tilin ja pystyy vaikka maksamaan laskuja omilla nettipankkitunnuksillaan. Yleensä käyttöoikeus tiliin on kuitenkin vain rahastonhoitajalla ja hänen lisäkseen turvallisuussyistä yhdellä tai kahdella muulla henkilöllä. Tässä mallissa lisävaivaa tuo tilin omistussuhteiden muuttaminen jonkun osakkaan halutessa luopuessa osuudestaan. Myös tilin avaaminen on jonkin verran järjestelyjä vaativaa, sillä kaikkien osakkaiden tulisi käydä

tilin avaavassa pankissa allekirjoittamassa tilinavaus. Joissain pankeissa hyväksytään tilinavaukseen myös pöytäkirja, jossa pöytäkirjalla valtuutetaan yksi henkilö avaamaan tili muiden puolesta. Jos hevosella on useampia omistajia, kannattaa tilin avaukseen kuitenkin harkita muita vaihtoehtoja.

Kaiken kokoisissa kimpoissa paljon käytetty vaihtoehto on se, että yhtymän rahastonhoitajana toimiva henkilö yksinkertaisesti avaa tilin oman henkilötunnuksensa alle.

Tämän vaihtoehdon hyötyjä on se, että tilin avaus on hyvin yksinkertaista, ja rahastonhoitaja voi hoitaa hevosensa raha-asioita omiensa ohella samoilla nettipankkitunnuksilla. Kimppaomistussopimuksessa kannattaa määrittellä rahastonhoitajan velvollisuudeksi esittää osakkaille tilinpäätös vuosikokouksessa. Sopimukseen suositellaan kirjattavaksi myös määräys vuosittaisesta tilintarkastuksesta. Väärinkäytösten riskit ovat siis hyvin pienet, mikäli kimppa vaan muuten toimii hyvin ja tilintarkastukset todella suoritetaan.

Mitä riskejä ja hankaluuksia tässä vaihtoehdossa on? Mikäli rahastonhoitaja haluaa kesken hevosensa omistuskautensa luopua rahastohoidosta, täytyy hevoselle avata uusi tili ja muistaa ilmoittaa uusi tilinumero eri yhteyksiin. Erittäin pieni, joskin olemassa oleva riski, joka liittyy vain yhden yhtymän osakkaan omistamaan tiliin, on kyseisen henkilön äkillinen sairastuminen tai kuolema. Mikäli tilin omistajalle sattuu jotain, voivat hevosensa raha-asiat jäädä ainakin hetkeksi aikaa hoitamatta.

Esimerkiksi äkillinen sairastuminen, joka vie tilin omistajan pitkäksi aikaa sairaalaan, on tilanne joka kannattaa ainakin miettiä läpi. Jos rahastonhoitaja on avannut tilin kotipankkiinsa, ja käyttää sitä omilla nettipankkitunnuksillaan, ei hän varmasti mielellään anna tiliä kenenkään muun henkilön käyttöön, näkyyhän tunnuksilla samalla säästö- ja sijoitustili ja asuntolainan määrä. Nettipankkitunnuksetkin ovat henkilökohtaiset, eikä niitä missään tapauksessa saa luovuttaa ulkopuoliselle. Yksi vaihtoehto on tietysti avata tili pankkiin, jossa tilinavaajalla ei aikaisempia tilejä ole; näin hevosensa tiliin saa omat tunnuksensa, jotka pysyvät erossa henkilökohtaisesta pankkiasioinnista. Tässäkään tapauksessa pankkitunnuksia ei kuitenkaan saa

luovuttaa ulkopuoliselle.

Rahastonhoitajan äkillinen kuolema mutkistaa myös tilannetta. Jos tili on henkilökohtaisesti rahastonhoitajan nimissä, jää tili perikunnan haltuun, samoin kuin kuolleen osakkaan osuus hevosesta. Tällöin on tärkeää voida sopimuksella osoittaa, että tilin rahat eivät olleet vainajan henkilökohtaista omaisuutta, vaan perikunnalle kuuluu ainoastaan vainajan omistusosuuden mukainen osa. Ongelmia on odotettavissa etenkin silloin, mikäli vainajan perillinen on alaikäinen lapsi. Tällaisessa tapauksessa lapselle määrätään edunvalvoja, ja hevosen sekä tilin omistussuhteiden selvittely voi olla hyvin hankalaa, jos tilanne paperilla näyttää erilaiselta kuin mikä käytäntö on ollut.

Kaikkein riskittömin tilivaihtoehto hevoskimpoille on ns. ryhmän yhteistili, jota käytetään esim. koululuokkien luokkaretkivarojen keräys-tileinä. Tilistä tehdään ryhmän tilinavauspöytäkirja, johon pankilta on saatavissa valmis pohja. Tili on silloin kaikkien yhtiön osakkeiden omistuksessa, ja tilinavauspöytäkirjalla määritellään henkilöt, joilla on tilin käyttöoikeus. Jos yhtiössä tapahtuu henkilömuutoksia, on pankki pidettävä niistä ajan tasalla. Pankissa toimitaan viimeisimmän pöytäkirjan mukaan, jos muuta tietoa ei ole toimitettu. Tilisopimusta on ylläpidettävä yhtiön puolesta, jotta käytännöt toimisivat moitteettomasti. Pankille on toimitettava kerran vuodessa kokouspöytäkirja, josta käyvät ilmi henkilöt, joilla tilinkäyttöoikeus on.

Ryhmän tilinavauspöytäkirjan hankaluutena on se, että jokaisen tilinomistajan on käytävä pankissa tunnistautumassa ennen tilin avausta. Omasta pankista kannattaa kysyä neuvoa tilin avaukseen, sillä jokainen pankki toimii omalla hyväksi katsomallaan tavalla ja yleispäteviä ohjeita on mahdoton antaa.

5.10.2. Kimppatallin verotus yhtymänä

NOORA YLIMYS JA JOHANNA HEINONEN

Verotuksessa yhtymän käsitteellä on eri sisältö kuin yksityisoikeudessa. Yhtymä ei ole itsenäinen verovelvollinen, vaan sen tulo jaetaan verotettavaksi osakkaiden tulona.

Toiminta on verottajan näkökulmasta harrastusluonteista, jos sitä ei harjoiteta vakaassa ansiotarkoituksessa. Harrastustoiminnan tappiota ei voida vahvistaa, vaan tappiota pidetään elinkustannusten luonteisena. Vähentämättä jääneet menot huomioidaan kuitenkin myöhemminä vuosina saman harrastustoiminnan tuloja verotettaessa. Harrastusluonteisesta toiminnasta on syytä pitää erillistä menojen ja tulojen muistiinpanoa. Jokaisen osakkaan kannattaa siis säilyttää tositteet.

Yksinomaan kilpailutarkoituksessa tapahtuva ravi- ja ratsuhevosten pitäminen, johon ei liity hevosten kasvatustoimintaa, on yleensä vähäisessä määrin harjoitettuna (1–2 hevosta) ja tappiollisena katsottava yksityistalouteen kuuluvaksi harrastustoiminnaksi. Harrastusluonteisesta toiminnasta on yleensä kuluja enemmän kuin tuloja. Jatkuvasti useiden vuosien ajan tappiota tuottanutta toimintaa pidetään yleensä harrastustoimintana. Harrastukseksi katsotaan melko laajakin toiminta, jos ansiotarkoitusta ei ole havaittavissa usean vuoden toiminnan jälkeenkään.

Jos yhtymän tilille kertyy ylimääräistä rahaa, kannattaa käytännössä sopia maksuvapaista kuukausista ennemmin kuin tilittää rahaa yhtymän osakkaille. Siirrettäessä rahaa kimpalta osakkaille puuttuu verottaja asiaan, mikäli osakkaille tuloutettavat varat ovat suuremmat kuin osakkaan menot ko. hevoseen.

Kimpan vastuuhenkilöille maksettavat mahdolliset työkorvaukset ovat heidän henkilökohtaista verotettavaa työtuloaan.

Hevosten kimpptaomistusyhtymille ei ole olemassa yhtä selkeää toimintaohjetta verotuksen suhteen. Asiasta kannattaa kysyä oman alueen verotoimistosta.

Kansainvälistä elämää elävä Le Cannibale on voittanut useita kertoja Solvallassa.
Kuva: Kanal75/Maria Holmén

Le Cannibale on täyttänyt hurjatkin odotukset

Le Cannibale on esimerkki tavoitteellisesti toteutetusta kimpasta. Hevosien kasvattajalle Mika Harjuojalle idea kimpnan luomisesta huippusukuisen hevosen ympärille syntyikin varhaisessa vaiheessa.

”Ostin huippusukuisen tamman Ruotsista tyytyväisenä siihen, että se ei ollut kantavana. Näin sain valittua sille haluamani oriin. Tamma vietiin 2005 Ranskaan astutettavaksi Jag De Bellouet’lla ja seuraavana keväänä syntyi ori-varsa Le Cannibale.

Varsan alkua ei ollut ruusuinen. Emällä oli kohtutulehdus ja molemmat joutuivat välittömästi klinikkohoitoon ja antibioottikuurille. Kun varsa siitä selvisi ja toipui täysin, aloin miettiä tulevaisuutta. Iso, hieno ja kovasukuinen varsa ansaitsisi kaikki mahdollisuudet raviurallaan, joten päätös kimpnan perustamisesta oli helppo.”

Kimpan osuudet eivät olleet missään

vaiheessa julkisesti myynnissä vaan kasvattaja-kimpanvetäjä Harjuoja halusi valita siihen itselleen mieluisat yhteistyökumppanit. Alusta alkaen on mukana ollut seitsemän osakasta, erisuuruilla osakkuuksilla. Harjuojan mielestä kimpassa on tärkeää, että ihmiset ovat samanhenkisiä – pelisäännöt kimpalle on tällöin helpompia laatia.

Tärkeistä päätöksistä, esim. valmentajavaihdoksista, on keskusteltu yhdessä ja päätökset on tehty hyvässä hengessä ja hevosen ehdoilla – sille halutaan tarjota parhaat mahdollisuudet.

Hevosien omistaa peitenimi Ecurie Bon Appetit ja taustalla on sekä yhtiöitä että yksityisiä henkilöitä. Osakkaat saavat listauksen kuluista ja tuotoista ja tällöin jokainen hoitaa itse vuosittaisen ilmoituksen verottajan suuntaan. Myös osakeyhtiön perustamista on mietitty, ja se tulee eteen viimeistään siinä vaiheessa, jos ja kun hevonen siirtyy siitoskäyttöön.

Oma hevonen voi olla
koko perheen yhteinen
harrastus.
Kuva: Sonja Holma

5.11. Ratsuhevosen kimppa- omistaminen

ANNE LAITINEN JA JOHANNA HEINONEN

Ratsupuolella kimppaomistaminen tarkoittaa yleensä muutaman harrastajan yhteistä harrastehevosta. Ravipuolelta tuttu isojen kimppojen kulttuuri puuttuu ratsupuolelta vielä kokonaan.

5.11.1. Harrasteratsun käyttökimppa

JOHANNA HEINONEN

Ostamalla ratsuhevosen kimppaomistukseen on omistajien mahdollista satsata kalliimpaan ja siten usein laadukkaampaan hevoseen, ja viedä se hyvien kulkuyhteyksien päässä olevalle täysihoitotallille, jossa on saatavana sekä valmennusta että laadukkaat puitteet ratsastusharrastukselle. Jos vaikkapa kolme perhettä omistaa kimpassa yhden hevosen, vastaa jokainen perhe hevosen hyvinvoinnista ja liikutuksesta kahtena päivänä viikossa, ja hevoselle jää silti joka viikko yksi lepopäivä.

Kimppaomistus ratkaisee siis hevosen omistamiseen liittyviä raha- ja ajankäyttöhuolia, mutta toisaalta se vaatii kaikilta omistajilta paljon. Ennen kimppaomistamiseen mukaan lähtemistä onkin syytä selvittää, että jokainen omistaja ymmärtää kimppaomistuksen mukanaan tuomat vastuut hyötyjen lisäksi. On myös hyvä varmistaa, että tulevat hevosenomistajat ovat samoilla linjoilla hevosen hoidosta ja liikuttamisesta. Parhaita ystäviä omistajien ei tarvitse keskenään olla, mutta samansuuntaiset ajatukset hevosen tarpeista helpottavat asioiden ratkomista tulevaisuudessa. Kirjallisen sopimuksen tärkeyttä ei voi tässäkään liikaa korostaa. Hyvin tehty kimppaomistussopimus on avainasemassa kimppaomista-

misen onnistumisessa. Vaikka sopimus ei estä ongelmia syntymästä, se kuitenkin helpottaa huomattavasti niiden ratkaisemista.

Kaikki sovittu on syytä kirjata ylös

Suullinen sopimus on yhtä pätevä kuin kirjallinenkin, mutta kirjallinen sopimus on paljon yksiselitteisempi ja helpompi todistaa. Kimppahevosen kohdalla on paljon asioita, joista kimppaomistusta perustettaessa pitää sopia, ja on kaikille helpointa, kun asiat on kerralla sovittu paperille kaikkia tyydyttävästi. Kuten aina hevoskaupoissa, tulee myös kimppaomistukseen tulevasta hevosesta tehdä normaali kauppakirja.

Käyttökimppaa perustettaessa päätetään osuusmaksun suuruus, ja käytänteet sen maksamisesta. Osuusmaksun suuruuteen vaikuttaa tallivuokran lisäksi se, kuinka paljon hevosen vakuutus maksaa ja miten muihin juokseviin kuluihin, kuten pakollisiin varusteisiin, varaudutaan. Usein yhtymät keräävät pientä ”puskurirahastoa” esim. yllättävien eläinlääkärikulujen tai muiden rahareikien varalle, jotta rahastonhoitajan ei tarvitse jokaisen pienen laskun tullessa tehdä soittorinkiä ja pyytää osakkaita maksamaan muutamaa euroa kerrallaan.

Luonnollisesti kimppaa perustettaessa päätetään myös hevosen tilin perustamisesta sekä muista käytännön asioista, kuten hevosen sijoituspaikasta. Aina tulee muistaa sopia valmiiksi myös ikävämmissä asioista. Mitä tehdään jos hevonen loukkaantuu? Mitä jos joku omistajista haluaa luopua osuudestaan? Entä jos joku jättää osuusmaksun maksamatta ajallaan? Jatkossa vuosikokouksia kannattaa pitää 1–2 kertaa vuodessa, tarvittaessa useammin.

Sijoituspaikka kannattaa valita huolella

Hevosen valintaan kannattaa kimppaomistuksessa kiinnittää tarkkaan huomiota. Hevosen tulisi olla hyvin koulutettu ja terveydentilal-

taan hyvä. Sen täytyy myös soveltua ratsuksi jokaiselle omistajalleen. Hevosta ostettaessa kannattaa ehdottomasti pyytää mukaan ammattilainen, joka pystyy arvioimaan hevosen soveltuvuutta aiottuun käyttöön. Sopiva ammattilainen voi olla vaikka oma ratsastuksenopettaja.

Hyvän sopimuksen lisäksi avainasemassa kimpptaomistuksen onnistumiseen on hevosen sijoituspaikka. Hevonen kannattaa viedä laadukkaalle täysihoidotallille, jossa on hyvät puitteet ratsastamiselle. Silloin yhdenkään omistajan ei tarvitse jättää omaa ratsastuskerhtaansa käyttämättä sääolojen takia. Yhdessä on myös hyvä sopia, kuinka usein jokainen omistaja käy hevosella ratsastuksenopettajan tunnilla. Tällä varmistetaan sekä ratsastajien kehittyminen harrastuksessaan että hevosen koulutustason säilyminen.

Myös tiedotusasiat on hyvä sopia valmiiksi. Onko hevosella esim. vihko, jonne omistajat kirjoittavat terveiset toisilleen, vai kokoonnutaanko tallilla säännöllisin väliajoin neuvottelemaan hevosen asioista?

Kun pelisäännöt ovat kaikille selvät, on jokaisen omistajan helpompi nauttia yhteisestä hevosesta.

5.11.2. Iso urheiluratsukimppa – hyödyntämätön mahdollisuus

ANNE LAITINEN

Ratsastusurheilusta puuttuvat vielä isojen ravikimppojen tapaan toimivat isot yhtymät, joista matti meikäläinenkin voi ostaa osuuden. Kimppaomistaminen on elämänmakuisia elämyksiä, kurkistus kulissien taakse ja yhteisöllisyyttä – erilaista omistamista, jossa keskipisteenä on hevonen. Oma hevonen, vaikka siitä omistaisi vain sadasosan.

Hevonen on tällöin sijoitettu halutulle ammattilaiselle koulutukseen ja valmennukseen, ja osakkaat seuraavat hevosen kehitystä sopimuksen mukaisesti. Omistajat eivät osallistu päivittäiseen hoitoon, vaan yhtymälle

valittu yhteyshenkilö vaihtaa kuulumiset hevosen valmentajan kanssa ja välittää tiedot myös osakkaille. Yhteistä tekemistä ratsun ympärillä voivat olla esim. varsanäyttelyt, laatuarvostelukilpailut, valmennukset ja kilpailut. Myös tallivierailu ja hevosen harjoittelun seuraaminen sekä ratsuttajavierailu voivat olla elämys monelle uudemmalle harrastajalle.

Miksei ratsuhevosen ympärille rakennettu kimppa voisi toimia siinä missä ravikimppakin? Hevosenomistajaksi voi päästä pienelläkin panostuksella. Sen myötä voit päästä seuraamaan lajia aitiopaikalta – ja pienemmänkin osuuden omistamien tarjoaa vahvoja elämyksiä. Toisaalta epäonnen hetkillä kanssaeläjiä on useampia. Omistajuutta voi olla erilaista ja eritasoista. Onko ratsastusurheilu hyödyntänyt tämän mahdollisuuden, jolla voisi saada myös uusia lajista kiinnostuneita harrastuksen ja urheilun pariin?

Ravipuolella on jatkuvasti tarjolla kymmeniä osuuksia erilaisista kimpoista. Yhtymän liittymismaksu (osuuden osto) vaihtelee muutamasta kymmistä useaan tuhanteen euroon, hevosen arvosta ja osuuksien määrästä riippuen. Ammattivalmentajalla pidettävän hevosen valmennus- ja muut kulut ovat yleistäen noin 1 000 euroa kuukaudessa. Jakamalla tämä summa osuuksien määrällä saadaan osuuden kuukausimaksun hinta. Kaikkien kimppatallien on myös suositeltavaa pitää puskurirahastoa yllättäviin menoihin. Osaomistaminen on vapaaehtoista ja voit itse valita, mihin kimppatallisiin lähdet mukaan. Kaikille kimppaomistaminen ei sovi ravipuolellakaan. Silloin on hyvä omistaa yksin. Nykyään jo lähes 40 % ravihevoseista on kimppaomistuksessa!

Isot yhtymät voisivat parhaimmillaan tukea niin ratsukasvatusta ja -urheilua kuin tuoda uusia katsojia kilpailuihinkin. Suomalaisille tarjotaan Euroopasta harvoin kaikkein lupaavimpia varsoja, tai hinta on korkealla. Isoilla ratsukimpoilla voitaisiin valitulle hevoselle taata tavoitteellinen koulutus ja hyvät harjoitusolosuhteet ammattilaisten käsissä. Varsan tie kilpa-areenoille on pitkä, ja vain harvat pääsevät tavoitteisiin. Hevosen todellinen luokka ja potentiaali nähdään vasta kilpa-areenoilla – oli kyseessä sitten kuinka lahjakas ja

huippusukuinen yksilö tahansa. Ravihevosistakin vain 10 prosenttia elättää itsensä, joten yhdeksän kymmenestä hevosesta tarjoaa omistajalleen vain elämyksiä.

Ratsukimpassa kasvatajan, ratsuttajan ja omistajan rooli on uudenlainen, ja uutta ajattelumallia tarvitaan. Ravihevokasvatijat keräävät aktiivisesti kimppoja syntyvien varsojen ympärille. Toivottavasti ratsukasvattajatkin näkisivät tämän ratsun urapolkumahdollisuutena.

Haasteina isoissa ratsuhevoskimpoissa voi olla mm. pitkä odotusaika varasta kilpahevoseksi. Riittääkö kaikkien osakkaiden kiinnostus? Kenties tulee pettymyksiä ja hevosen potentiaali tai terveys eivät riitäkään tavoitteisiin. Myös riittävän ammattitaitoisen ja sitoutuneen kimpanvetäjän löytäminen on tärkeää.

Näistä pohdinnoista huolimatta kannustan ratsukasvattajia ja -ammattilaisia toteuttamaan omannäköisiä ja erilaisiakin kimppoja. Neuvoja saa varmasti myös ravihevosten kimpanvetäjiltä. Tervetuloa toteuttamaan ratsuhevosten kimppatalleja! Jään odottamaan myös todellista lajirajat ylittävää kimppaa, jossa suomenhevosen monipuolisuus pääsisi oikeuksiinsa – täällä on heti yksi osakas.

Isoilla ratsukimpoilla voitaisiin taata hevoselle tavoitteellinen koulutus ja hyvät harjoitusolosuhteet ammattilaisten käsissä.
Kuva: Sonja Holma

5.12. Kimppaomistajuutta ohjaava lainsäädäntö

NOORA YLIMYS

Alkeellisin taloudellisen yhteistoiminnan muoto silloin, kun yhteistyötä harjoitetaan erityisen yhteenliittymän muodossa, on yhtymä. Yhtymiä voivat olla esim. lottopeliä harjoittavat ”porukat” tai yksityishenkilöt, jotka yhteisesti omistavat koneen tai kiinteistön ja käyttävät sitä ei-ammattimaisesti ansaitsemistarkoituksessa.

Yhtymä ei ole erityinen oikeushenkilö. Se ei hanki itselleen oikeuksia eikä velvollisuuksia eikä muutoinkaan esiinny itsenäisenä suhteessa ulkopuolisiin henkilöihin. Yhtymällä ei esim. ole omaa omaisuutta, vaan yhtymän omaisuus muodostuu osakkaiden yksityisestä omaisuudesta, jonka he ovat luovuttaneet yhtymässä käytettäväksi, tai omaisuudesta, jonka osakkaat omistavat yhdessä määräosin.

Kun kaksi tai useampi henkilö omistaa yhteisesti kiinteistön, irtaimen esineen tai muuta tavaraa, noudatetaan lakia eräistä yhteisomistussuhteista. Oikeudellisesti hevonen katsotaan irtaimeksi esineeksi, joten hevoseen kohdistuvaan kimppaomistussuhteeseen sovelletaan lakia eräistä yhteisomistussuhteista (yhteisomistuslaki).

Lakia sovelletaan hevoseen kohdistuvassa kimppaomistussuhteessa silloin, kun hevosen omistajiksi on merkitty omistajien omat nimet tai heidän käyttämänsä rekisteröity peitenimi.

Yhteisomistuslaki on luonteeltaan toisijainen eli sitä sovelletaan määräosaisiin kimppaomistussuhteisiin silloin, kun muissa laeissa tai sopimuksissa ei ole säädetty toisin. Kimppaomistajilla on valta sopia kaikista niistä yhteistä esinettä koskevista asioista silloin, kun laista ei muuta johdu. Yhteisomistuslaki tulee sovellettavaksi vasta sellaisessa tapauksessa, kun kimppaomistajat eivät ole keskenään pystyneet sopimaan asiasta.

Yhtymän synty

Yhtymän osakkaina voivat olla sekä luonnolliset henkilöt että oikeushenkilöt. Yhtymän syntyminen edellyttää yleensä kirjallista tai suullista sopimusta. Kuitenkin myös pelkkä tosiasiallinen yhteistoiminta yhteisen taloudellisen tarkoituksen toteuttamiseksi synnyttää teoriassa yhtymän yhteistoimintakumppaneiden välille. Yhtymä syntyy esim. yhteisesti hankitun ja omistetun esineen taloudellisella hyödyntämisellä. Kimppatallin säännöissä voidaan määritellä, jos osuuden omistajan tulee olla luonnollinen henkilö.

Hevoseen kohdistuvassa kimppaomistussuhteessa toiminnan vetäjä voi hankkia hevosen, jonka osuuksien jakautumisesta kimppaomistustalli on keskinäisellä sopimuksella sopinut.

Kimppaomistusoikeus voi olla määräosaista tai jaotonta. Pääsääntöisesti kimppaomistaminen on määräosaista. Jos muuta ei ilmene, osuudet ovat yhtä suuret. Tällöin oletetaan, että esine on jaettu pääluvun mukaisiin osiin, joista jokainen kimppaomistaja omistaa yhden. Tästä voidaan kuitenkin poiketa sopimuksella. Hevosen ympärille muodostettu kimppaomistussuhde on siis määräosaista, sillä hevonen joko ostetaan yhdessä kimppaomistajien kesken tai kimppaomistajaksi haluava ostaa hevosesta osuuden tai osuuksia.

Yhteisomistuslakia on tulkittu siten, että itse esinettä ei ole jaettu, vaan omistusoikeus esineeseen on jaettu. Kimppaomistajan omistusoikeus ei siis kohdistu mihinkään konkreettiseen osaan esineestä. Jos taas kimppaomistus kohdistuu useaan esineeseen, on katsottu, että jokainen kimppaomistaja omistaa kustakin esineestä osuutensa mukaisen osan. Näin on ajateltu olevan, vaikka esineet olisivatkin kaikki samanlaisia ja samanarvoisia ja ne voitaisiin lukumääränsä puolesta jakaa tasan kimppaomistajien kesken. Kimppatallin kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi neljän kimppaomistajan omistaessa neljä hevosta ei voida ajatella jokaisen omistajan omistavan yhtä hevosta kokonaisuudessaan. Silloinhan katoaisi koko kimppaomistamisen perusajatus. Jokainen omistaa siis yhden neljäsosan jokaisesta neljästä hevosesta.

Yhteiseen hevoseen ja siitä saatavaan tuottoon kohdistuvat oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät kimppaomistajien osuuksien mukaisesti. Jos esine luovutetaan vastikkeellisesti (tämä useimmiten tarkoittaa hevosen myymistä), kuuluu jokaiselle kimppaomistajalle hänen osuuttaan vastaava osa luovutushinnasta, mikäli toisin ei ole sovittu. Jos yhteinen esine vaihdetaan toiseen esineeseen, saa jokainen kimppaomistaja osuuttaan vastaavan osan uudesta esineestä. Jos kimppatalli vaihtaa hevosensa toiseen, jokainen kimppaomistaja omistaa uudesta hevosesta samansuuruisen osan kuin edellisestäkin hevosesta, jollei toisin sovita.

Yhtymän hallinto

Yhtymän osakkaat hoitavat yhdessä yhtymän asioita. Asioiden hoitoa koskeva päätös edellyttää kaikkien osakkaiden suostumusta, jollei toisin ole sovittu.

Hevosten kimppaomistuksen kyseessä ollessa yhtymän sopivat usein perustettava edustajistosta tai hallituksesta, jolla on päätäntävalta useimmissa kimppaomistusyhtymää koskevissa päätöksissä. Sopimuksella suljetaan tavallisesti ulos tästä päätäntävaltasta esim. mahdollisuus lopettaa yhtymän toiminta. Näihin päätöksiin vaaditaan enemmistö päätös tai muu sovittu määrä osakkaiden ääniä. Käytännössä hevosen kimppaomistajat yleensä kirjaavat päätösvaltaisuuteen liittyvät ehdot jo perustamissopimukseen ja sääntöihinsä. Tämä onkin suositeltava tapa.

Yhtymän toiminnan lopettaminen

Yhteisomistuslaissa ei ole säännöksiä kimppaomistussuhteen purkamisen muodosta. Tästäkin syystä kimppaomistussopimuksessa (kimppatalliosopimuksessa) kannattaa määrittellä yhtymän purkamisen toimintatavat.

Kimppaomistussuhde voi purkautua, kun hevonen kuolee tai se lopetetaan. Jos kimppaomistajat tämän jälkeen saavat vakuutuksen perusteella tai jostakin muusta syystä korvausta, jatkuu kimppaomistussuhde näihin kohdistuen. Kimppaomistussuhde päät-

tyy myös silloin, kun osuudet päätyvät yhdelle henkilölle tai kimppaomistajat vapaaehtoisesti keskenään jakavat esineen tai siitä saadun vastikkeen.

Hevosen kimppaomistusyhtymän toimikausi on tavallisesti jatkuva eli toistaiseksi voimassa oleva. Yhtymä voidaan purkaa varsinaisessa vuosikokouksessa läsnä tai valtakirjalla edustettuina olevien osakkaiden, hevostalpoissa useimmiten käytettyjen joko kolmen neljäsosan (3/4) tai neljän viidesosan (4/5) äänen enemmistöllä. Yhtymä on voitu perustaa myös määräaikaisena toimivaksi ja tällöin perustamissopimuksessa on erikseen päätetty yhtymän toiminnan lopettamisesta. Usein määräaikainen toiminta päättyy hevosen myymiseen.

Yhtymän toiminta voidaan joutua lopettamaan suunniteltua aiemmin johtuen joko hevosesta tai osakkaista. Hevonen voi loukkaantua tai sairastua vakavasti, osoittautua tarkoitustaan vastaamattomaksi tai kuolla äkillisesti. Tällöin yhtymän toiminnan tarkoitus on yleensä mahdoton toteuttaa.

Yhtymä puretaan siten, että sen varat ja velat luetteloidaan. Mikäli kaikki yhtymän velat eivät ole tiedossa, on haettava julkinen haaste yhtymän kotipaikan käräjäoikeudelta yhtymän tuntemattomien velkojen selvittämiseksi. Mikäli yhtymälle jää varoja velkojen maksun jälkeen, jaetaan yli jäävät varat tasan osuuk-sien kesken.

Perustettaessa yhtymää voidaan jo ilmoittaa, että tiettyyn, ennalta ilmoitettuun päivään mennessä on oltava määritelty määrä osuuksia myytynä tai muuten yhtymä jää perustamatta ja siihen mennessä maksetut osuusmaksut palautetaan.

5.13. Kimppojen yleisimmät ongelmatilanteet

Osakkaan erottaminen maksamattomien maksujen takia

JOHANNA HEINONEN JA ANNE LAITINEN

Sopimukseen tulee tarkasti kirjata, kuinka toimitaan, mikäli joku osakas jättää maksunsa maksamatta. Jos yksi ei hoida asioitaan, joutuvat muut maksumiehiksi. Asia kannattaa hoitaa nopeasti, ennen kuin velka kasvaa ylityspääsemättömäksi. Tästäkin syystä yhtymällä on hyvä olla noin kahden kuukauden valmennus- tai hoitomaksua vastaava ns. puskurirahasto. Osakkaalle tulee ilmoittaa maksun viivästymisen seuraamuksista todisteellisesti.

Menettelytapoja on erilaisia. Käytännössä sopimukseen voi olla kirjattu esimerkiksi seuraavanlainen toimintamalli: Mikäli yhtymän osakas laiminlyö osuusmaksun suorittamisen ajallaan, yhtymän edustaja ilmoittaa hänelle kirjatulla kirjeellä, että hänet tullaan erottamaan yhtymästä, ellei osuusmaksua ja sopimukseen kirjattua sakkomaksua ole suoritettu seuraavan kuukauden loppuun mennessä. Jos maksu tulee ajoissa, jatketaan kuten ennenkin. Ensimmäisessä kannattaa aina neuvotella, ja pyrkiä saamaan saatavat ilman oikeustoimia. Maksamatta jääneet osuusmaksut voidaan saattaa haastehakemuksella velallisen kotipaikan käräjäoikeuden käsiteltäväksi, jolloin velallisen vastattavaksi tulevat myös asiasta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut. Jos osakkaan kuukausimaksu on kymmeniä tai satoja euroja, ei tämä käytännössä ole yleinen menettely. Oikeudenkäyntikulut nousevat kohtuuttoman suuriksi suhteessa itse asiaan.

Osuuden myyntimenettely tehdään osakkaan erottamisen jälkeen sopimuksessa kuvatulla tavalla, esimerkiksi seuraavasti: Osuutta tarjotaan ensin yhtymän jäsenille.

Edustaja tiedottaa osakkaita sähköpostilla. Osuuden hankinnasta kiinnostuneet osakkaat tekevät kukin oman tarjouksensa osuudesta edustajalle. Edustaja tiedottaa korkeimmasta tarjouksesta osakkaille sähköpostilla. Mikäli edustaja haluaa tarjota osuudesta, voi hän sen tehdä, mutta jos hän tekee korkeimman tarjouksen on toiseksi korkeamman tarjouksen antajalle annettava mahdollisuus tehdä uusi tarjous. Jos korkeimpia tarjouksia on useampia, on näillä mahdollisuus kerran korottaa tarjoustaan. Jos tämän jälkeen korkeimpia tarjouksia on edelleen useita, ratkaistaan tulos arvalla. Säännöissä voidaan myös rajata pois edustajan oikeus tehdä tarjous tässä vaiheessa. Tällöin hänelle voidaan antaa oikeus tehdä tarjous vasta, jos kimpan sisältä ei löydy halukkaita ostajia.

Mikäli yhtymän osakkaat eivät tee tarjousta osuudesta, tarjotaan osuutta yhtymän ulkopuolisille ja pyydetään osuudesta kirjallinen tarjous määrätyn ajan sisällä (esim. viikko). Korkein tarjous voittaa. Saadusta myyntihinnasta vähennetään myyntikustannukset ja yhtymän saatavat sakko- ja viivästyskorkoineen ja tämän jälkeen mahdollinen ylijäämä tilitetään erotetulle osakkaalle. Ellei osuutta saada myydyksi, osuus mitätöidään erillisellä kokouspäätöksellä. Sen jälkeen tulevat tulot ja kustannukset jaetaan jäljelle jääneiden osuuksien suhteessa. Uutta omistajaa sitoo kimppatallin sopimus sääntöineen ja hänen on saatava kimpan säännöt nähtäville ennen ostopäätöksen tekoa. Epäselvyyksien välttämiseksi myös uuden osakkaan allekirjoitus on hyvä ottaa kimppaomistussopimukseen. Samoin täytyy muistaa tarvittaessa ilmoittaa pankille ja Suomen Hippokseen hevosen vaihtuneista omistajussuhteista.

Osakkaan eroaminen

ANNE LAITINEN, JOHANNA HEINONEN JA NOORA YLIMYS

Ihmisten elämäntilanteet vaihtelevat, ja joskus tulee eteen osakkuudesta luopuminen kesken kaiken. Kimppaomistussopimukseen on erittäin tärkeää kirjata tarkasti kuinka menetellä,

Huolellisesti laadittu kirjallinen sopimus on kimpan ongelmatilanteissa tärkeä.
Kuva:Irina Keinänen

jos ja kun joku kimpan jäsenistä haluaa luopua osuudestaan.

Toimintamalleja on erilaisia, tässä yksi esimerkki: Kimpan muille osakkaille tarjotaan sopimuksessa etuosto-oikeutta samaan hintaan, kuin mitä ulkopuolinen taho maksaisi osuudesta, mutta tämä täytyy kirjata sopimukseen. Ellei kukaan osakkaista halua käyttää lunastusoikeuttaan, voidaan osuus myydä ulkopuoliselle. Lunastusoikeus ei koske perintöön, testamenttiin, ositukseen eikä yhteisön jakautumiseen tai sulautumiseen perustuvia saantoja. Käytännössä osuutta siis tarjotaan myyntiin ulkopuolisille ja pyydetään osuudesta kirjallinen tarjous. Tarjouksen saamisen jälkeen osuutta tarjotaan korkeimman tarjouksen hintaan myytäväksi kimpan sisällä, ja kimpan osakkaista kuka tahansa voi lunastaa osuuden tietyn ennalta määrätyn ajan sisään (esim. viikko). Jos useampi osakas haluaa lunastaa osuuden, voidaan osuuden saaja selvittää järjestämällä tarjouskilpailu hakukkaiden kesken tai arpomalla. Osakkuuden myynti voidaan myös perustaa kokonaan tarjouskilpailuun, ks. edellinen kohta "Osakkaan erottaminen". Tärkeätä on, että kimpan sääntöihin on myyntimenettely kirjattu. Jos kukaan osakkaista ei halua ostaa osuutta, myydään osuus ulkopuoliselle tarjoajalle.

Hevosien arvo saattaa nousta tai laskea ajan kuluessa, joten osuuden myynnistä ei välttämättä saa samaa rahaa takaisin, minkä siihen on aiemmin sijoittanut. Toisaalta jos hevosien arvo nousee kilpailusuoritusten pe-

rusteella, eivät muut kimpan jäsenet voi olettaa ostavansa osuutta pois samaan (halvempaan) hintaan kuin minkä ovat osuuksista maksaneet kimpan perustamisen yhteydessä. Hevosien markkina-arvon määrittäminen on käytännössä hankalaa, mutta kirjallinen tarjous yhtymän ulkopuoliselta jäseneltä on hyvä mittari.

Yksi toimintamalli on myös se, että irtisnoutunut osakas on velvollinen itse myymään osuutensa, mikäli kimppasopimus sen mahdollistaa.

Jos hevosien tilille on kertynyt palkintorahoja tai sinne on kerätty "puskurirahastoa" pahan päivän varalle, kuuluu myyvälle osakkaalle omistussuuden mukainen osa rahoista. Yksinkertaisinta on, että osuuden myyjä myy osuutensa ja osuuteen sisältyvät rahavarat ostajalle tiettyyn kokonaishintaan. Kauppa- kirjaan tulee merkitä, minkä suuruinen osuus hevosesta kauppaan sisältyy. Kauppa- kirjaan tulee lisäksi tarkasti erotella, mikä osuus kauppasummasta kattaa hevosien arvon, ja mikä tilillä olevien rahojen arvon. Epäselvyyksien välttämiseksi kauppa- kirjaan voi liittää vaikkapa kopion yhtymän tilin tilioitteesta, josta ilmenee tilin kokonaissaldo.

Kimpan sääntöihin voidaan kirjata, ettei kenelläkään ole oikeutta luovuttaa osuutta ilman toisten kimppaomistajien lupaa. Hevosien kimppaomistussuhteessa etuosto- tai lunastusoikeudesta sopiminen voi olla hyvinkin tarkoituksenmukaista. Kimppaomistajat saattavat haluta hevosensa pysyvän tietyn ihmisjoukon, esimerkiksi työkalu- ja välineomistuksessa.

Siitostamma, jonka osaomistaja laiminlyö maksut

ANNE LAITINEN JA NOORA YLIMYS

Varsan kasvattaja on emän omistaja varsan syntymähetkellä. Kasvattajalle maksetaan varsojen vuosittain juoksemista palkintorahoista 10 % kasvattajapalkkio.

Hankaluuksia saattaa tulla, jos siitostamman osaomistaja laiminlyö maksunsa. Sääntöihin kannattaa kirjata mahdollisimman yksityiskohtaisesti miten toimitaan eri tilanteissa. Sääntöihin voidaan kirjata, miten osakas luopuu osakkuudestaan tai milloin hänet erotetaan maksamattomien maksujen takia (ks. edelliset kohdat).

Rekisterin pitäjälle tilanne on yksinkertaisempi, jos kasvattajana on kimppatalli, joka on peitenimirekisteröity. Tällöinhän kasvattajana näkyy peitenimi ja peitenimen edustaja muun muassa ilmoittaa tilitiedot kasvattajapalkkion maksua varten.

Jos kasvattajana on useamman luonnollisen henkilön yhtymä, eikä yhtymällä ole peitenimeä, näkyy Suomen Hippoksen tietokannassa kaikkien henkilöiden nimet omistajana. Tällöin mm. tilinumeroa kasvattajapalkkiota varten ilmoitettaessa jokainen henkilö allekirjoittaa tilitietolomakkeen. Jos yksi osaomistaja on eronnut tai erotettu yhtymästä, tulee muuttuneet omistajatiedot toimittaa mahdollisimman pian Suomen Hippokseen, jotta varsan kasvattajatiedot ovat oikein. Omistajatietojen muutos Hippokseen on helppo tehdä omistajanvaihdoslomakkeella, jossa myyjänä ovat kaikki aiemmat osaomistajat. Jokainen osaomistaja, myös erotettu tai eronnut, allekirjoittaa omistajanvaihdosilmoituksen. Uudeksi omistajaksi ilmoitetaan kaikkien muiden paitsi eronneen/erotetun osaomistajan tiedot (myös jokainen uusi osaomistaja allekirjoittaa lomakkeen). Koska omistajanvaihdosilmoitus on ilmoitus rekisterin pitäjälle, tulee hevosen muuttuneista omistussuhteista tehdä erillinen sopimus (kauppakirja), jossa eronnut tai erotettu osaomistaja luopuu omistusoikeudestaan.

Jos osakas aiheuttaa yhtymälle vahinkoa, on hän velvollinen korvaamaan aiheuttaman-

sa vahingon. Mahdolliset ristiriidat ratkaistaan viimeistään käräjäoikeudessa, mikä on kaikille osapuolille pitkä prosessi.

Käytäntöjä:

- Kimpan säännöissä sovitaan tarkemmin toimintatavoista, kun osakas irtisanoutuu.
- Irtisanoutuva kimppalainen ilmoittaa poisjäännistään kirjallisesti kimpanvetäjälle, joka ryhtyy myyntitoimiin siten kuin kimpan sopimuksessa ja säännöissä on sanottu.
- Osakas huolehtii osuusmaksuistaan osuuden omistajanvaihtoon saakka.
- Jos osakas ei suostu maksamaan osuusmaksujaan, pyritään aina ensin neuvottelemalla saamaan saatavat. Jos tämä ei onnistu, voidaan saatavia lähteä perimään ensisijaisesti perintätoimiston, ja toissijaisesti käräjäoikeuden velkomistuomion kautta, jonka aiheuttamat kulut lisätään velallisen maksettavaksi.

Peitenimirekisteröidyn kimppatallin osaomistajan vaihtaminen Suomen Hippoksen rekisteriin

ANNE LAITINEN

Peitenimeä rekisteröitäessä osakkaiden tiedot ilmoitetaan Hippokseen peitenimen rekisteröintikaavakkeella. Muutokset peitenimen omistaja- ja edustajatietoihin tehdään kirjallisesti peitenimen edustajan allekirjoituksella varustettuna. Mitä selkeämmin asia toteutetaan kimpan toimesta, sitä parempi. Suomen Hippos toimii sille toimitettujen tietojen pohjalta, ja muutoksista tarvitaan kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti kaikkien osapuolten allekirjoitetut dokumentit.